

PROGRAM RURALNOG RAZVOJA REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBLJE 2014. – 2020.

**FINANCIJSKI INSTRUMENTI
ZA RURALNI RAZVOJ**

SADRŽAJ

- 1. MP
  - FI općenito
  - Pravni okvir
  - Ex ante procjena
  - FI mjere
  - Sustav provedbe
  - Državne potpore
  - Ilustrativni primjeri
- 2. HAMAG
  - FI proizvodi
  - Elementi prijave
- 3. HBOR
  - FI proizvod
- 4. MP
  - budućnost ZPP

HAMAG

BIO

H₃B₂OR

ČESTO KORIŠTENE KRATICE / POJMOVI

- **PRR** = Program ruralnog razvoja RH za razdoblje 2014.-2020.
- **UT** = Upravljačko tijelo PRR (Uprava za ruralni razvoj Ministarstva poljoprivrede)
- **FI** = financijski instrumenti
- **GRANT** = bespovratna sredstva
- **TOP** = tip operacije PRR
- **EX ANTE PROCJENA** = obvezna sveobuhvatna procjena koja prethodi uvođenju FI

HAMAG

BIO

UVODNO

- FI su **jedan od oblika potpore**, način pružanja financijske podrške projektima/ulaganjima kada predstavljaju:
  - optimalni način pružanja financijske potpore
  - najbolju opciju dobrog finansijskog upravljanja
- FI nisu prikladni za sve vrste ulaganja/projekata:
⇒ **financijska (samo)održivost ulaganja:** nužan element je **aktivnost stvaranja prihoda/ušteda** za osiguravanje otplate ulaganja (koje ne može osigurati dostatno financiranje na tržištu)
- odluka o korištenju FI kao oblika potpore je na UT

HAMAG BIRO

FINANCIJSKI INSTRUMENTI PRR-A

- oblik potpore/način financiranja kojim se pruža finansijska podrška iz PRR 2014.-2020.
- u formatu povoljnih zajmova, jamstava i kredita za ruralni razvoj
- omogućavaju rast i razvoj poljoprivrednog, prehrambenog i šumarskog sektora

KORACI DO FI PRR (MP)

**Uspostava sustava provedbe FI i
potpisivanje Sporazuma o financiranju s tijelima koja
provode FI**

(sporazumi UT/APPRRR/TPFI potpisani – travanj 2018.)

**Obavezna izrada ex-ante procjene
opravdanosti
korištenja finansijskih instrumenata**

*(finalizirana i usvojena – ožujak
2018.)*

**Izmjena PRR-a kojom se uvodi
mogućnost korištenja FI**
*(izmjena programa usvojena od EK –
svibanj 2018.)*

HAMAG

BIRO

HAMAG BIRO

EX ANTE PROCJENA

- obvezni preduvjet uspostave FI temeljem Uredbe (EU) br. 1303/2013 (CPR - Čl. 37)
- pripremljena u suradnji s EIB-om kao pružateljem usluga
- usvojena u ožujku 2018.
- sažetak nalaza i studija javno objavljeni na ruralnirazvoj.hr

ZAKLJUČCI EX-ANTE PROCJENE

- identificirano postojanje neostvarenog kreditiranja u sektoru poljoprivrede, prerađe i šumarstva (4.1., 4.2., 6.4. i 8.6.)
- godišnja razina neostvarenog financiranja procijenjena je na:
  - 465 mil EUR u sektoru poljoprivredne proizvodnje
  - 768 mil EUR u prerađivačkom sektoru i
  - 52 mil EUR godišnje u šumarskom sektoru

ZAKLJUČCI EX-ANTE PROCJENE: POTREBE

- neki od razloga koji otežavaju pristup financiranju:
  - nedostatni instrumenti osiguranja
  - selektivan pristup financiranju od strane banaka
  - visoke kamatne stope
  - naknade za obradu kredita i troškovi polica osiguranja povećavaju troškove kredita
  - nedostatak vlastitog učešća

ZAKLJUČCI EX-ANTE PROCJENE: POTREBE

- očekivane potrebe za financiranje:
  - kreditiranje obrtnih sredstava
  - refinanciranje
  - kupnja opreme ili nematerijalne imovine
  - kupnja stoke i jednogodišnjeg bilja
  - kupnja poslovnih prostora
  - kupnja prostora za proizvodnju
  - najam opreme/strojeva
  - financiranje novog proizvoda/usluge
  - izlazak na novo tržište/međunarodno tržište
  - povećanje energetske učinkovitosti tvrtki

HAMAG

BIO

Financijski instrumenti PRR

- **Pojedinačna jamstava za ruralni razvoj**

Raspisan program, zahtjevi se podnose od 1.2.2019.
<https://hamagbicro.hr/financijski-instrumenti/kako-do-jamstva/poljoprivreda/pojedinacna-jamstava-za-ruralni-razvoj/>

- **Mikro i Mali zajmovi za ruralni razvoj**

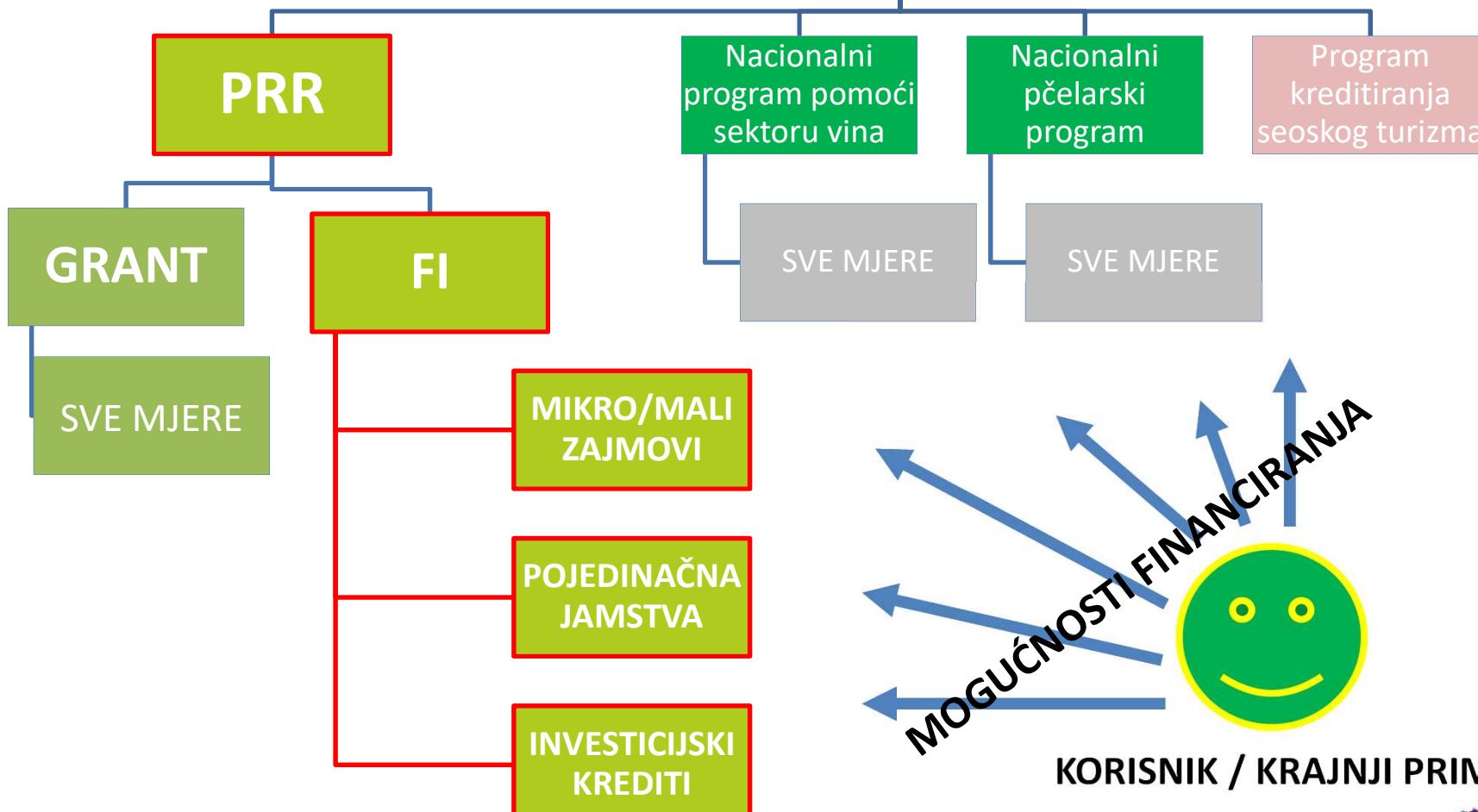
Raspisan program, zahtjevi se podnose od 1.9.2018.
<https://hamagbicro.hr/financijski-instrumenti/kako-do-zajma/>

- **Investicijski krediti za ruralni razvoj**

Prvi zahtjevi u prvoj polovici 2019.

HAMAG

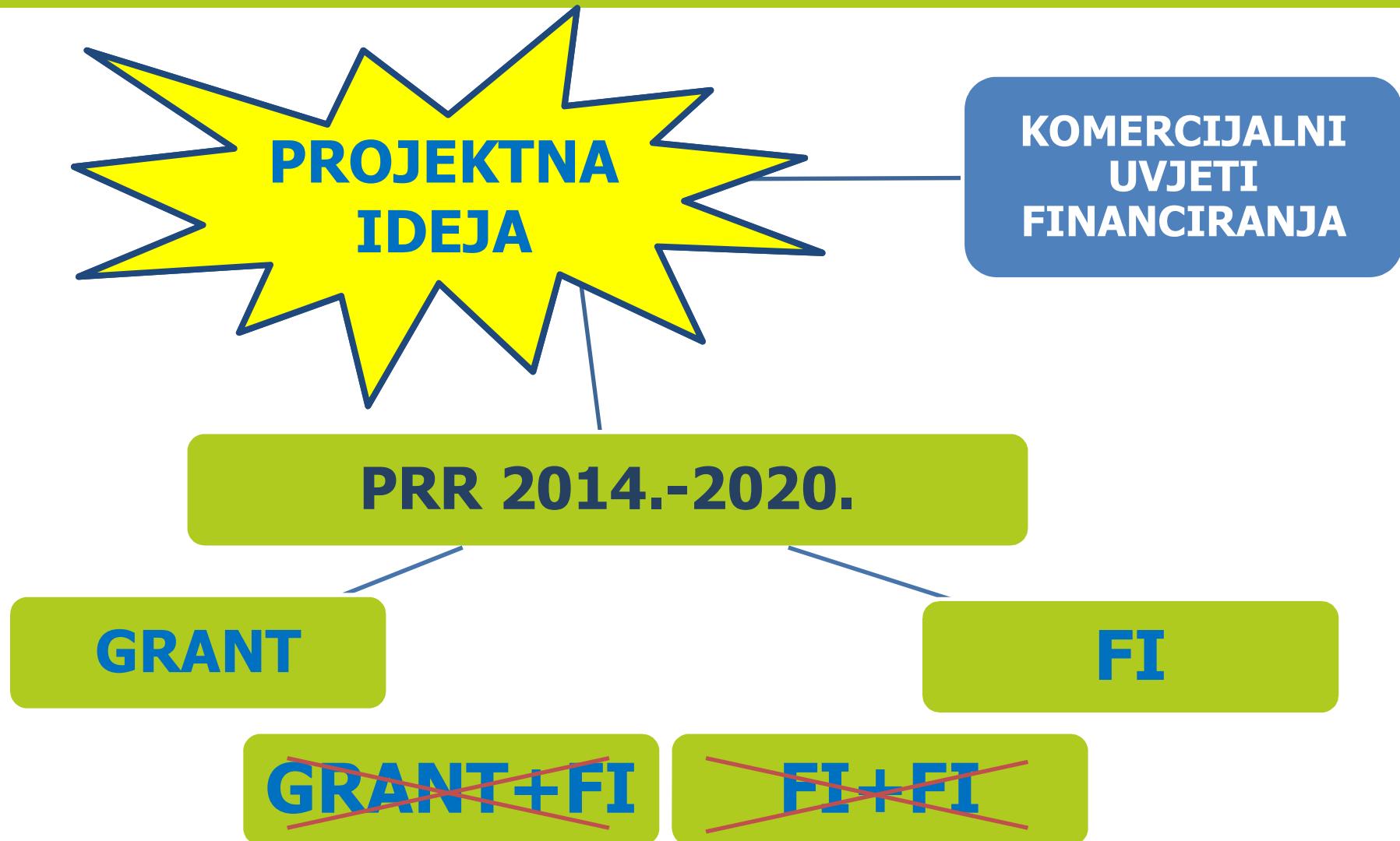

BIOBIO

H^BOR

ODABIR IZVORA FINANCIRANJA: OPCIJE

HAMAG

BIOIRO

KOMBINACIJA PRR FI I OSTALIH IZVORA FINANCIRANJA

- bespovratna sredstva (grant) PRR ne smiju se koristiti za vraćanje FI
- FI ne smiju se koristiti za predfinanciranje bespovratnih sredstava
- zabrana kombinacije FI s bespovratnim sredstvima u okviru iste investicije ~~(FI PRR + grant PRR)~~
- zabrana kombinacije FI PRR (u okviru iste investicije):
  - međusobno ~~(FI PRR + FI PRR)~~
  - s drugim ESIF FI ~~(FI PRR + FI OPKK)~~
- zabrana kombinacije s nacionalnim jamstvima
  - ~~(FI PRR + Jamstveni program „Poljoprivrednici“)~~
- zabranjeno refinanciranje prethodnih zaduženja kroz FI

HAMAG

BIO

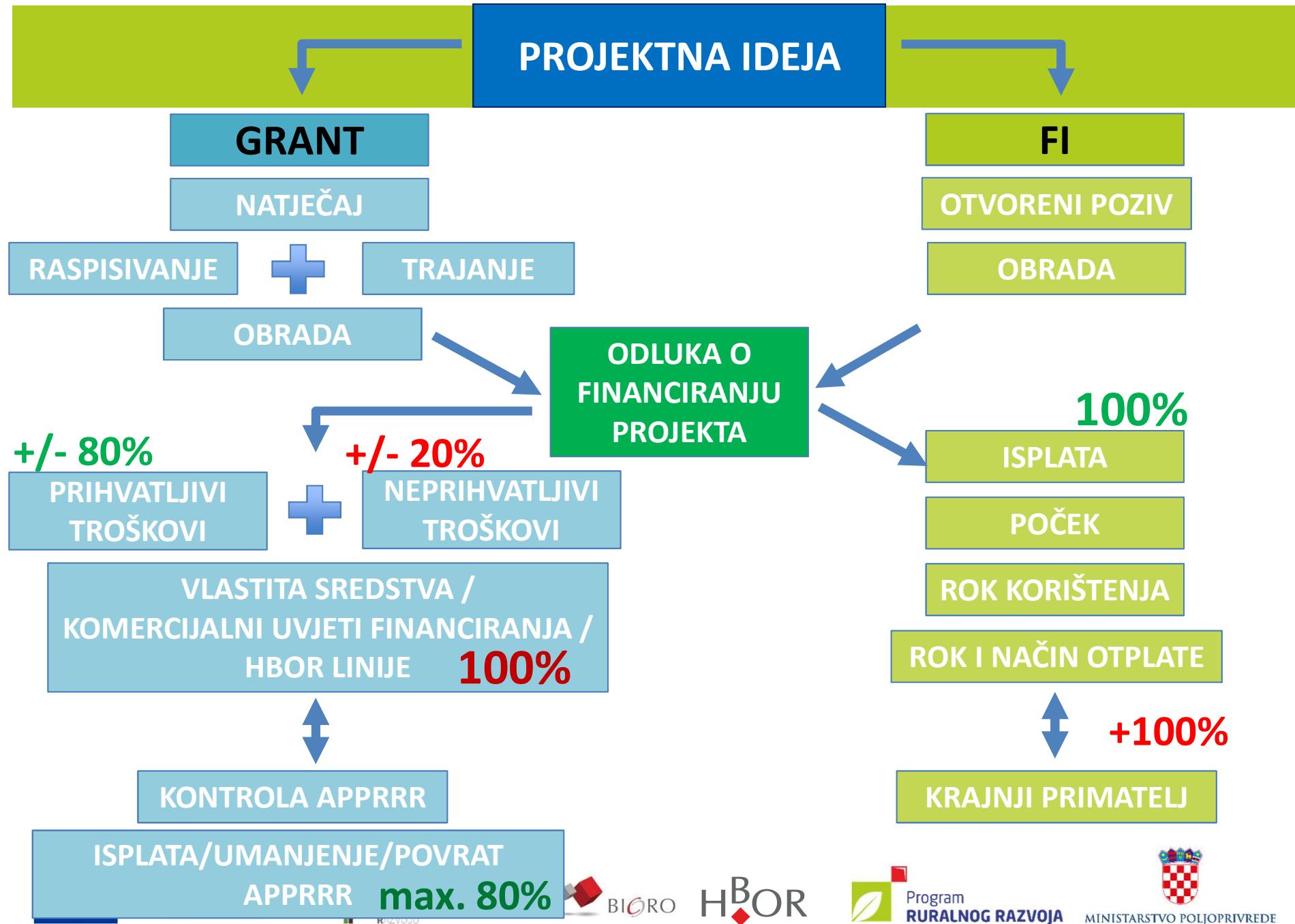

SUSTAV BESPOVRATNA SREDSTVA VS. FI

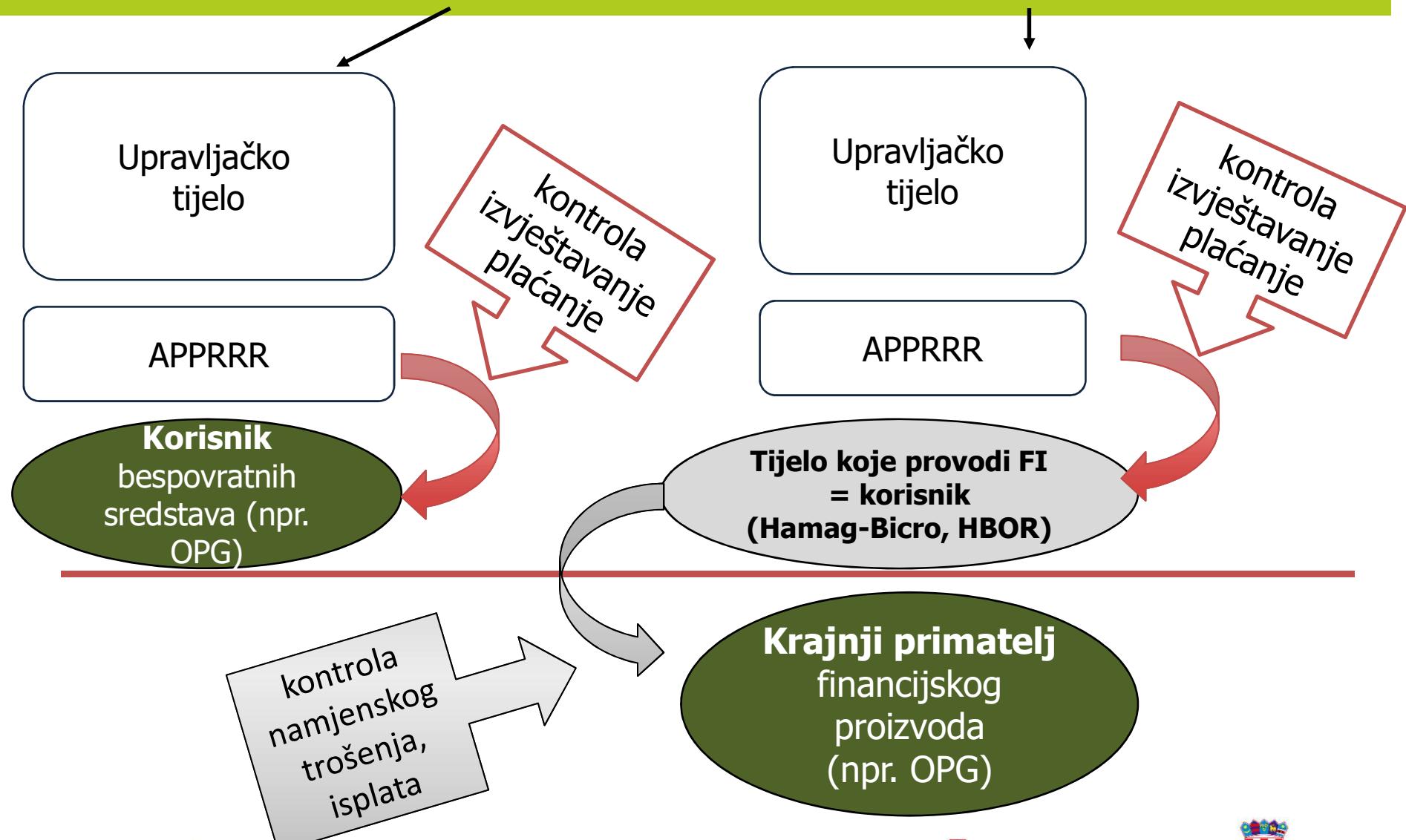

- uz postojeće tipove operacija PRR FI su zasebne, nove „mjere“ (TOP-ovi) u PRR 2014. – 2020.
- za jedan projekt / investiciju potrebno je opredijeliti se: **GRANT ili FI**
- nije potrebno prethodno apliciranje na natječaj za dodjelu GRANT-ova da bi se podnio zahtjev za FI
- ako se ne realizira zahtjev za bespovratnim sredstvima moguće je podnošenje zahtjeva za FI za isti projekt
- odobravanje zajmova/kredita nije povezano s bodovanjem i nema vremenskog ograničenja kao kod GRANT-ova

SUSTAV BESPOVRATNA SREDSTVA VS. FI

HAMAG BI^{OR}

H^BOR

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

SUSTAV FI

- **Krajnji primatelj zajma/jamstva/kredita:** ne izvještava APPRRR već pravda troškove prema tijelu koje provodi financijski instrument (HAMAG-BICRO, finansijska institucija s kojom HAMAG-BICRO surađuje za plasman jamstava, poslovna banka koju HBOR ugovori u postupku javne nabave)
- **APPRRR ne kontrolira krajnje primatelje zajmova/ jamstava/kredita,** već tijela koja provode finansijske instrumente (HAMAG-BICRO, HBOR)

HAMAG

HBOR

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

ZAHTEVI (OPĆENITO) (I):

- prihvatljivost troškova u skladu s člankom 45. Uredbe (EU) br. 1305/2013
- prihvatljiva je kupnja rabljene opreme, živih životinja, jednogodišnjeg bilja, obrtnog kapitala
- ocjena usklađenosti ulaganja s ciljevima pojedinog tipa operacije
- održivost krajnjeg primatelja (financijski kapacitet)
- rizičnost aktivnosti krajnjeg primatelja
- izvedivost, financijska održivost i kvaliteta poslovnog plana

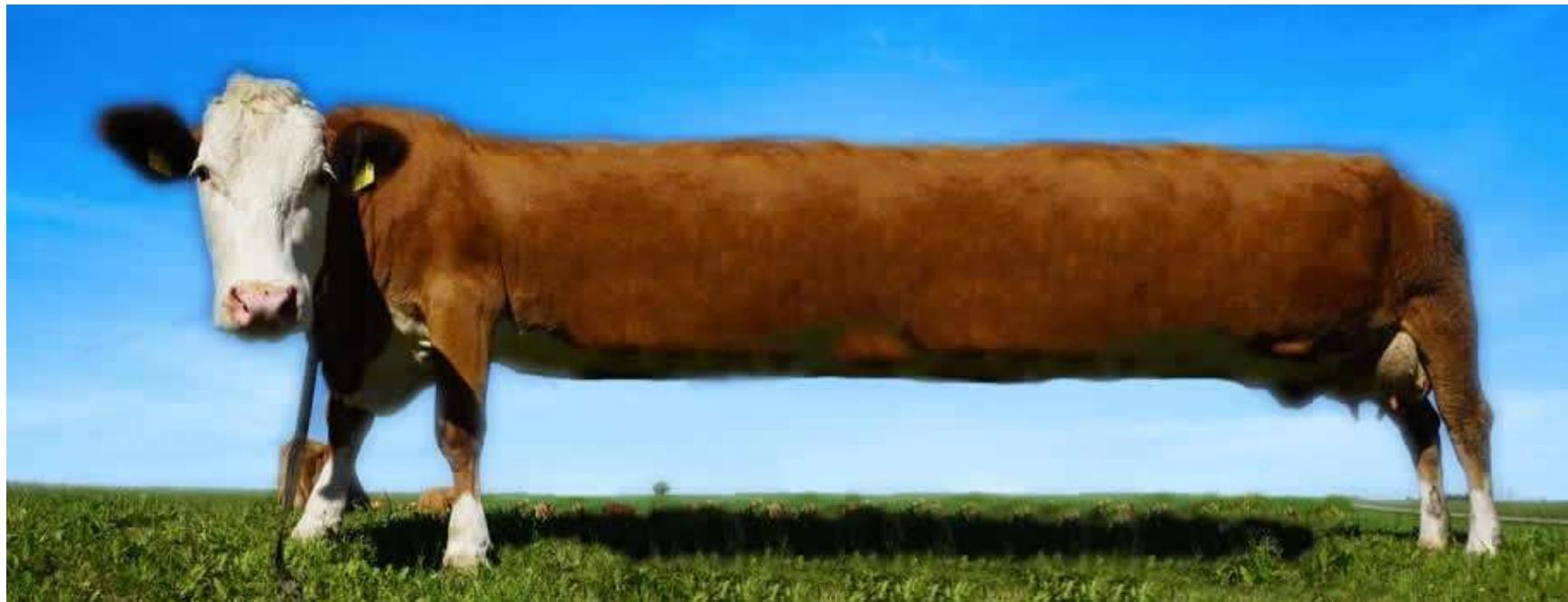

ZAHTJEVI (OPĆENITO) (II):

- **izračun potpore:** bruto ekvivalent potpore (Gross Grant Equivalent) do maksimalnih iznosa / stopa prema Aneksu II Uredbe (EU) br. 1305/2013 i pravilima o državnim potporama/potporma male vrijednosti (minimalni iznosi / stope nisu propisani)
- **obrtni kapital** prihvatljiv do 30% ukupnog iznosa prihvatljivih troškova, ili (za jamstva i investicijske kredite) do 200.000 EUR, ovisno o tome koji je iznos viši)
- **neprihvatljivo**, između ostalog:
  - PDV koji se može povratiti
  - trošak kupovine zemljišta veći od 10% vrijednosti kredita
  - kamate na dugovanja
  - troškovi neprihvatljivi temeljem pravila o državnim potporama
  - refundacija i refinanciranje.
- Za **pogodnosti za mljekarski sektor:** min. 50% ulaganja mora se odnositi na primarnu proizvodnju u području govedarstva, kozarstva i ovčarstva odnosno u preradi na mljekare i sirane.

JEDNOSTAVNOST I FLEKSIBILNOST FI

OBILJEŽJA FI PRR

Glavne karakteristike finansijskih instrumenata PRR

- Brža obrada zahtjeva & brža realizacija investicije
- Obrada zahtjeva prema datumu zaprimanja (svojevrsni trajno otvoreni poziv)
- Prihvatljivi troškovi: kupnja živih životinja, jednogodišnjeg bilja, rabljene opreme, obrtnog kapitala
- Neprihvatljivi su troškovi nastali prije datuma podnošenja zahtjeva, PDV koji se može povratiti i refinanciranje prethodnih obaveza
- Nema izvještavanja prema APPRRR
- Nije moguće na istoj investiciji kombinirati bespovratna sredstva i Fi iz EU fondova, kao ni FI financirane iz EU fondova međusobno
- (Neuspješna) prijava na bespovratna sredstva PRR nije preuvjet za korištenje FI PRR

HAMAG

BIORO

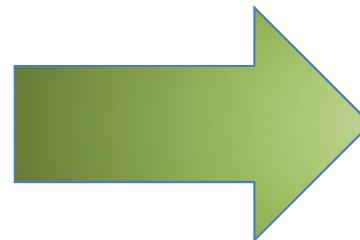
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

PRIHVATLJIVOST IZDATAKA

- ✓ Nastali na teret korisnika
- ✓ Plaćeni između datuma podnošenja programa Komisiji ili od 01.01.2014., ovisno o tome što je prije i 31.12.2023.
- ✓ Obrtni kapital može biti prihvatljivi trošak i pritom ne smije premašiti 200 000 EUR ili 30% ukupnog iznosa prihvatljivih troškova za ulaganje, ovisno o tome koji je iznos veći

Podnošenje zahtjeva

Ulaganje

Troškovi nastali prije podnošenja zahtjeva u pravilu **NISU** prihvatljivi!

HAMAG

BIO

H₂OR

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

ZAJEDNIČKE ZNAČAJKE ODOBRENIH FI U 2018.

Ukupan broj odobrenih zajmova = 19

Ukupna vrijednost odobrenih zajmova = 6.365.399 HRK

Najviše ulaganja = BPŽ, KKŽ, OBŽ

Najveći interes za ulaganje u 4.1.1. (94,7%)

Prosječna kamata = 0,65%

Učešće KP = 3,6%

Mladi poljoprivrednici = 10,5% odobrenih zajmova

0,79 novih radnih mjesta po 1 odobrenom zajmu

Prosječna vrijednost de minimis potpore = 29.705 HRK

NAJČEŠĆI RAZLOZI ODBIJANJA (U 2018.)

- Neizvjestan novčani tok
- Prijava nije dopustiva (uvjet isključenja)
- Prijava nije u suglasju s kriterijem odabira
- Nepriuštivost kredita
- Prijaviteljeva prevelika izloženost dugu
- Loša osobna/prethodna kreditna povijest
- Nema dokaza o sposobnosti upravljanja projektom
- Nedostatak kreditne povijesti zajmoprimeca

MJERE PRR ZNAČAJNE ZA PROVEDBU FI

- „FI mjere” = M4, M6, M8
- ulaganja u okviru podmjera PRR 2014.-2020.:
  - **4.1** (ulaganja u poljoprivredna gospodarstva)
  - **4.2** (ulaganja u preradu, marketing i/ili razvoj poljoprivrednih proizvoda)
  - **6.4** (ulaganja u razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima)
  - **8.6** (ulaganja u šumarske tehnologije te u preradu, mobilizaciju i marketing šumskih proizvoda)

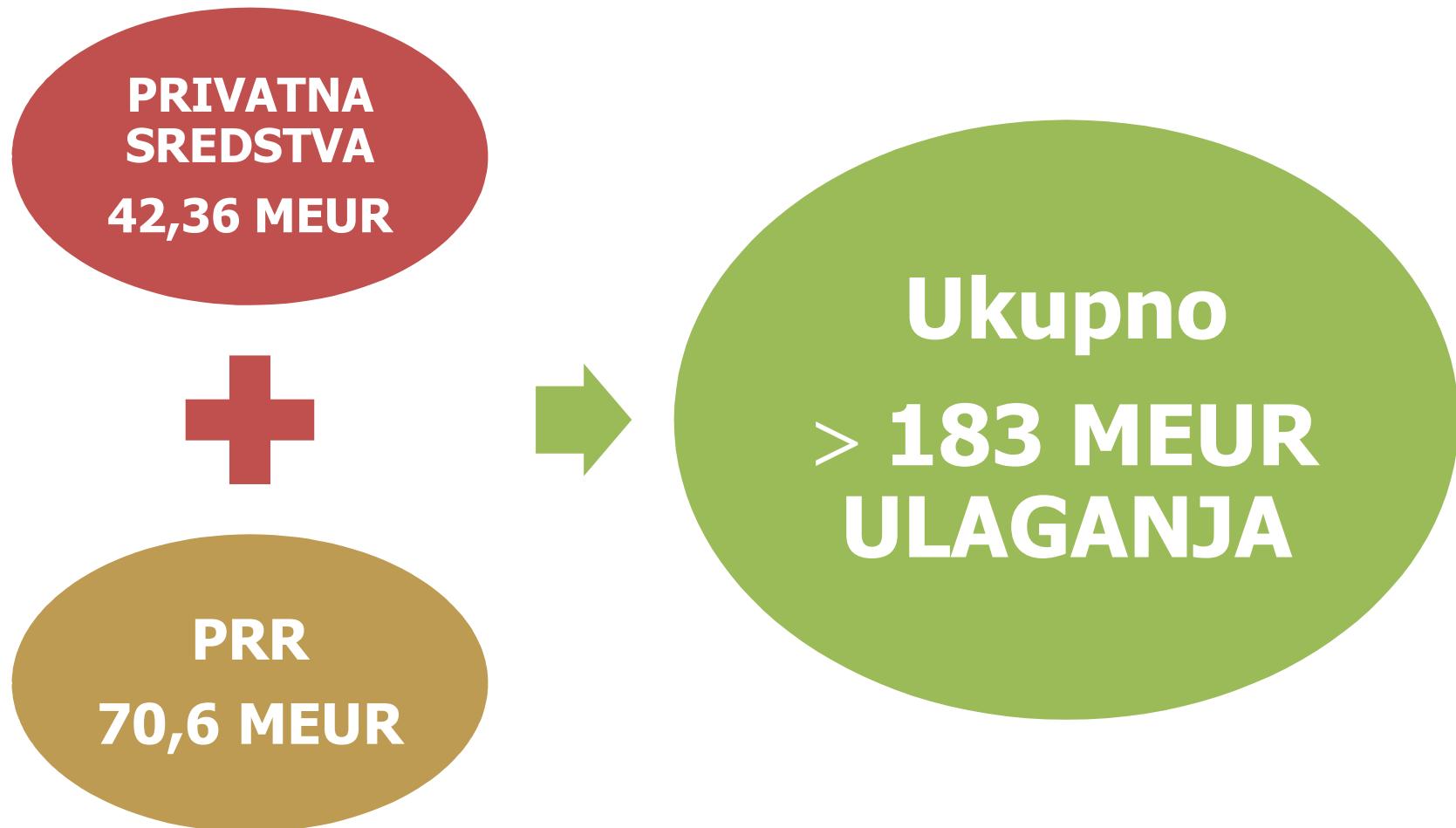

POTPORA PUTEM FI: MJERE/PODMJERE/TOP-OVI

MJERA	PODMJERA	TIP OPERACIJE
4 Ulaganja u fizičku imovinu	4.1 Ulaganja u poljoprivredna gospodarstva	4.1.1 restrukturiranje, modernizacija i povećanje konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava – 17,65 MEUR
		4.1.2 zbrinjavanje, rukovanje i korištenje stajskog gnojiva u cilju smanjenja štetnog utjecaja na okoliš – 2,94 MEUR
		4.1.3 korištenje obnovljivih izvora energije – 8,82 MEUR
	4.2 Ulaganja u preradu, marketing i/ili razvoj poljoprivrednih proizvoda	4.2.1 povećanje dodane vrijednosti poljoprivrednim proizvodima - 11,76 MEUR 4.2.2 korištenje obnovljivih izvora energije – 8,82 MEUR
6 Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja	6.4 Ulaganja u razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima	6.4.1 razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima – 14,71 MEUR
8 Ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma	8.6 Ulaganja u šumarske tehnologije te u preradu, mobilizaciju i marketing šumskih proizvoda	8.6.1 modernizacija tehnologija, strojeva, alata i opreme u pridobivanju drva i šumsko uzgojnim radovima – 2,94 MEUR 8.6.2 modernizacija tehnologija, strojeva, alata i opreme u predindustrijskoj preradi drva – 2,94 MEUR

1 EUR GENERIRA >2,6 EUR ULAGANJA

HAMAG

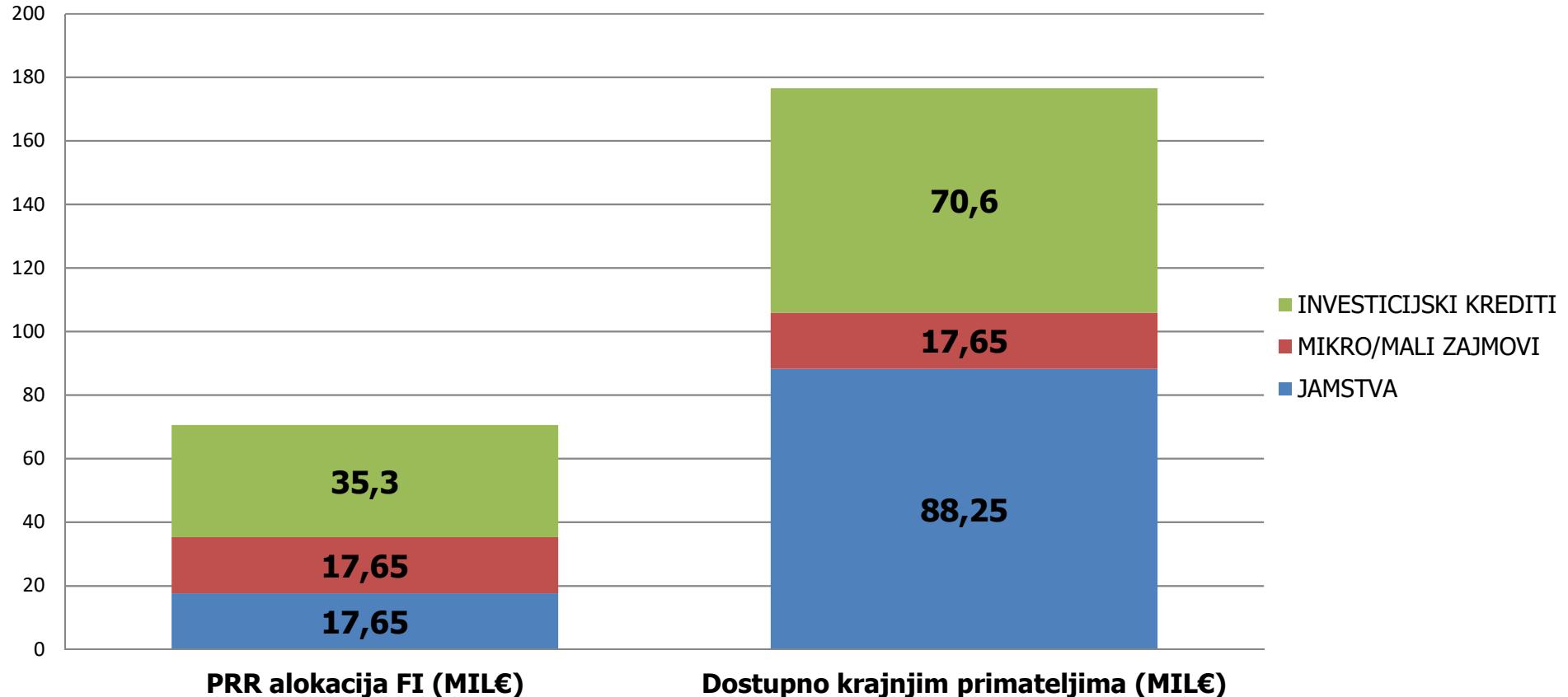

BIOIRO

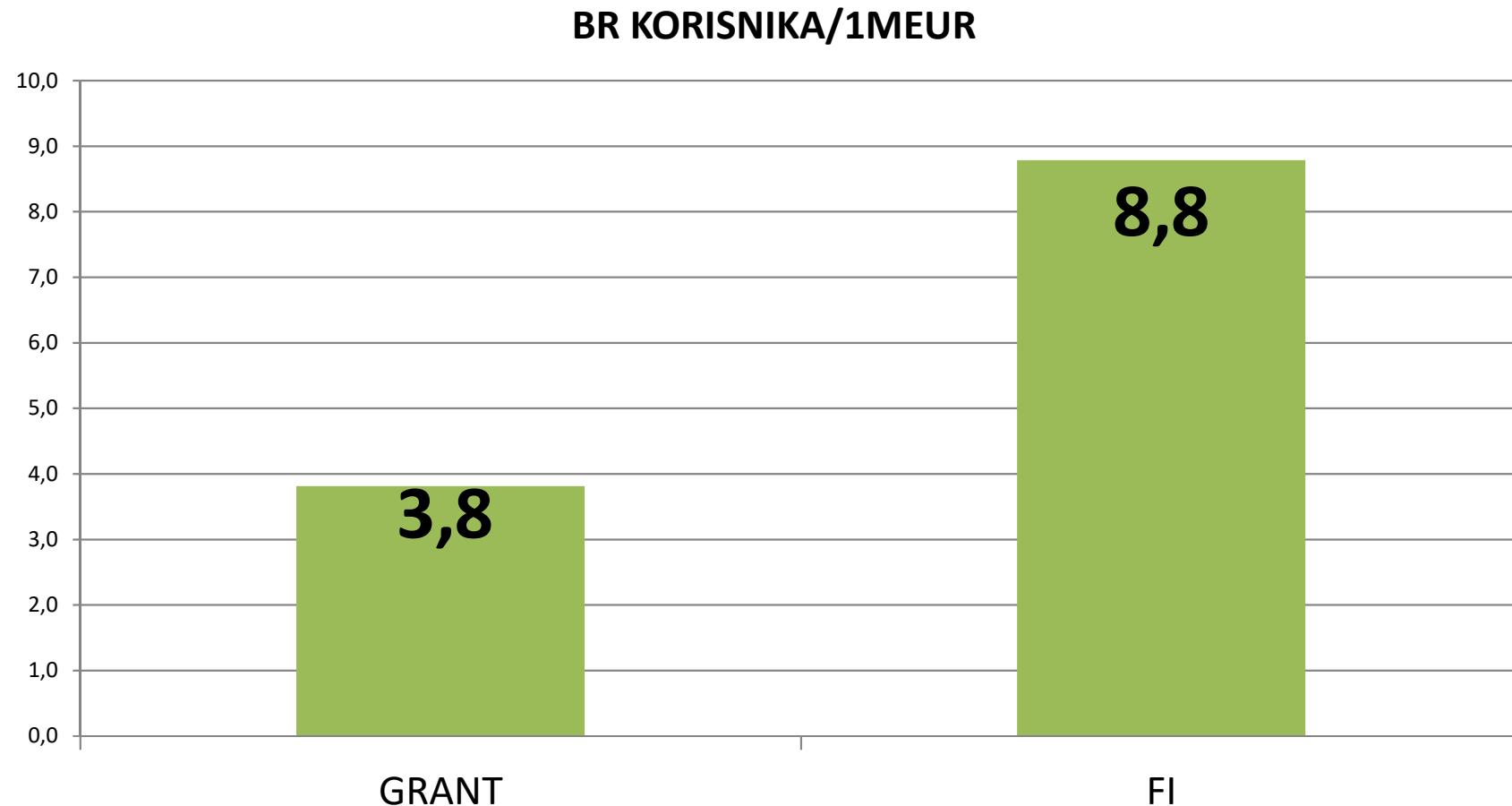

EFEKT POLUGE

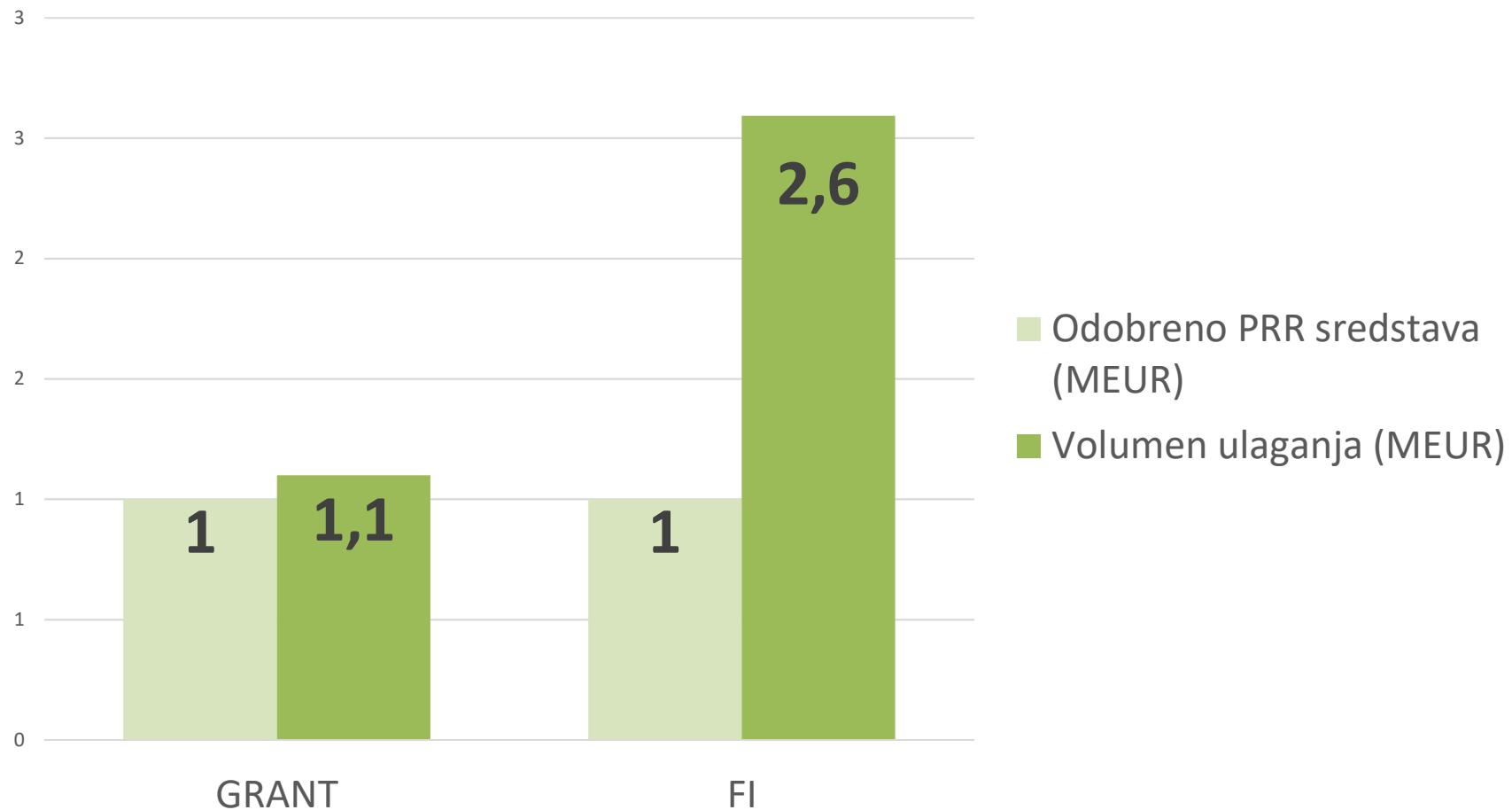
EFEKT POLUGE

GRANT VS. FI: OPSEG KORISNIKA

„VRIJEDNOST ZA NOVAC“ GRANT VS. FI

1. ILUSTRATIVNI PRIMJER - ULAGANJA U MLJEKARSKI SEKTOR

OPG koji se bavi proizvodnjom mlijeka planira uređenje i opremanje mini sirane s ciljem stvaranja uvjeta za preradu mlijeka i proizvodnju finalnog proizvoda veće dodane vrijednosti.

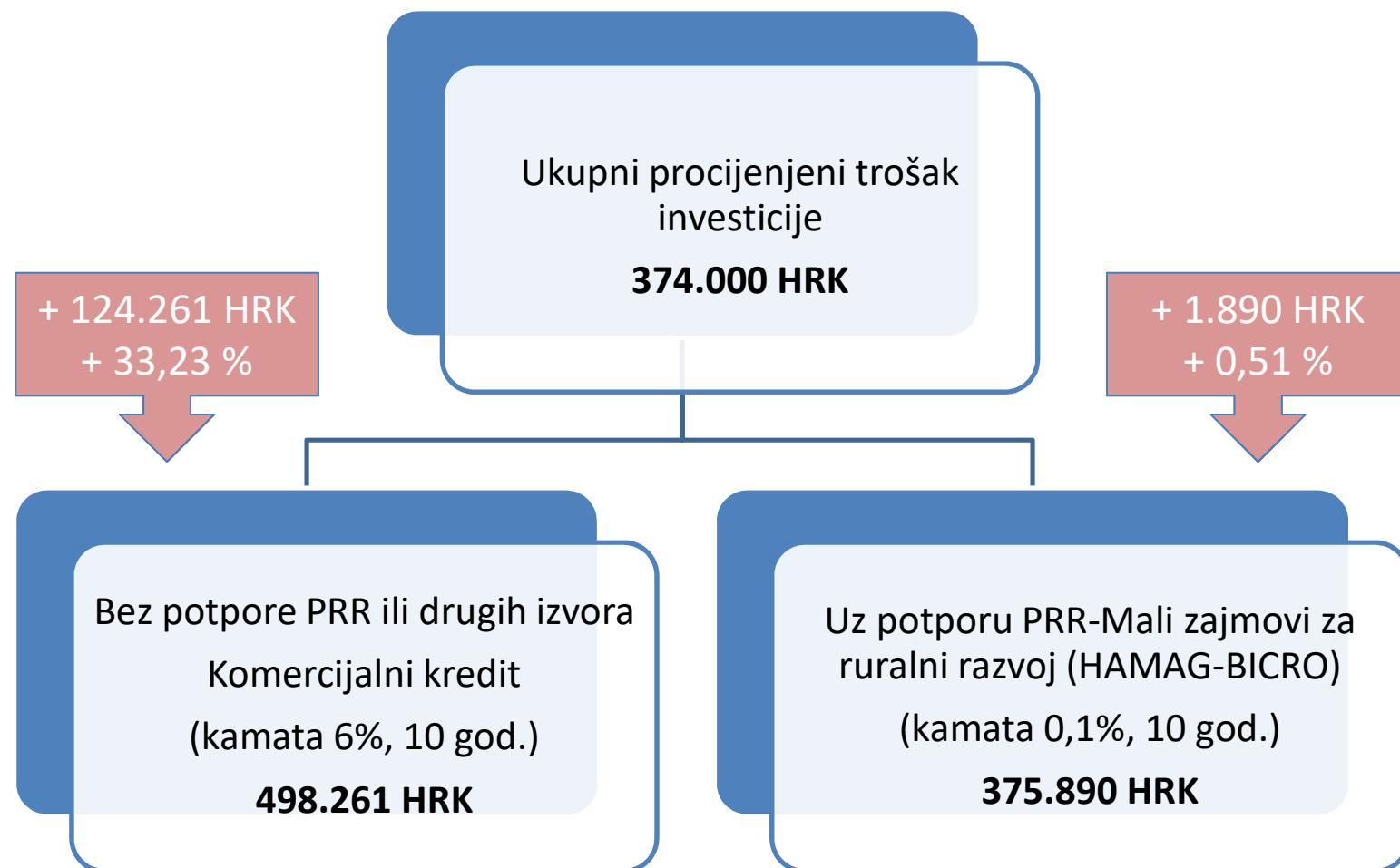
- Grupe troškova: konzultantske usluge (provedba), građevinski radovi, nabava opreme, troškovi pakiranja/prijevoza
- Ukupni procijenjeni trošak investicije iznosi **374.000 HRK**

Usporedni prikaz 2 različita modela financiranja investicije:

- Bez potpore iz Programa ruralnog razvoja (PRR) ili drugih izvora = **komercijalni kredit** (kamata 6%, 10 godina)
Iznos kredita, kamata i naknada = **498.261 HRK**
- Uz potporu iz PRR kroz finansijski instrument = **Mali zajmovi za ruralni razvoj (HAMAG – BICRO)** (kamata 0,1%, 10 godina)
Iznos zajma iz finansijskog instrumenta na cijelokupni iznos investicije:
375.890 HRK

1. ILUSTRATIVNI PRIMJER - ULAGANJA U MLJEKARSKI SEKTOR

HAMAG BI**C**RO

H**B**OR

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

2. ILUSTRATIVNI PRIMJER - ULAGANJA U TRAJNI NASAD

Tvrta planira podizanje trajnog nasada oraha (*Juglans regia L.*), u intenzivnom plantažnom uzgoju na površini od 5 hektara

- Grupe troškova: konzultantske usluge (provedba), analiza i priprema tla, trošak sadnica i sadnje, sustav navodnjavanja, ograđivanje, nabava mehanizacije, agroekološke mjere
- Ukupni procijenjeni trošak investicije iznosi **667.000 HRK**

Usporedni prikaz 2 različita modela financiranja investicije:

- Bez potpore iz Programa ruralnog razvoja (PRR) ili drugih izvora = **komercijalni kredit** (kamata 6%, 10 godina)
Iznos kredita, kamata i naknada = **888.609 HRK**
- Uz potporu iz PRR kroz finansijski instrument = **Investicijski krediti za ruralni razvoj (HBOR)** (kamata 2%, 10 godina)
Iznos investicijskog kredita iz finansijskog instrumenta na cjelokupni iznos investicije: **736.477 HRK**

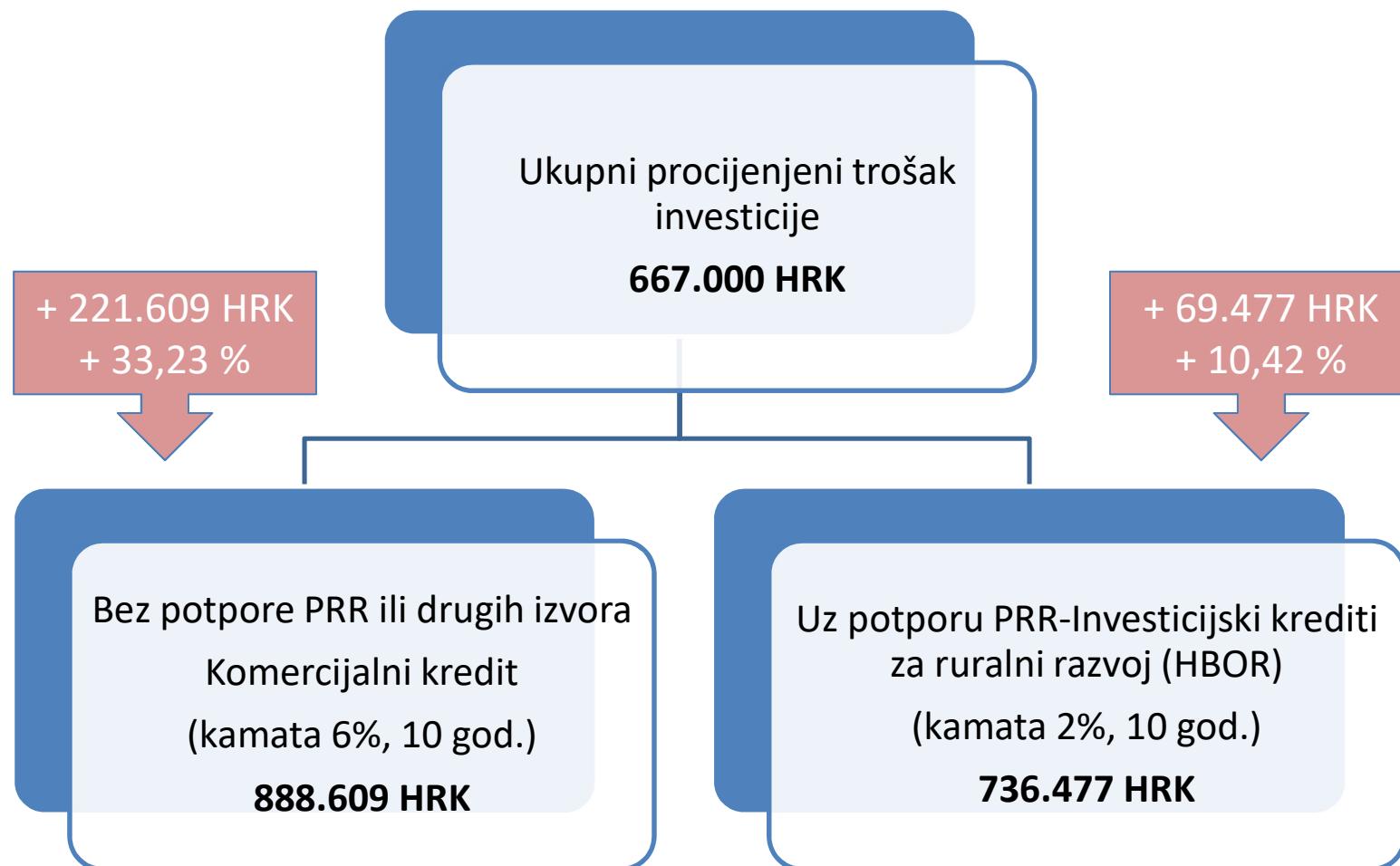
HAMAG

BIO

2. ILUSTRATIVNI PRIMJER - ULAGANJA U TRAJNI NASAD

HAMAG BI**O**RO

HBOR

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

3. ILUSTRATIVNI PRIMJER – ULAGANJA U ŠUMARSKU MEHANIZACIJU

Obrt planira proširenje djelatnosti sa samo sječe stabala na sječu, izradu i izvlačenje drvnih sortimenata, a s obzirom na limitirana finansijska sredstva, planira kupnju rabljenog stroja te novih priključaka i opreme.

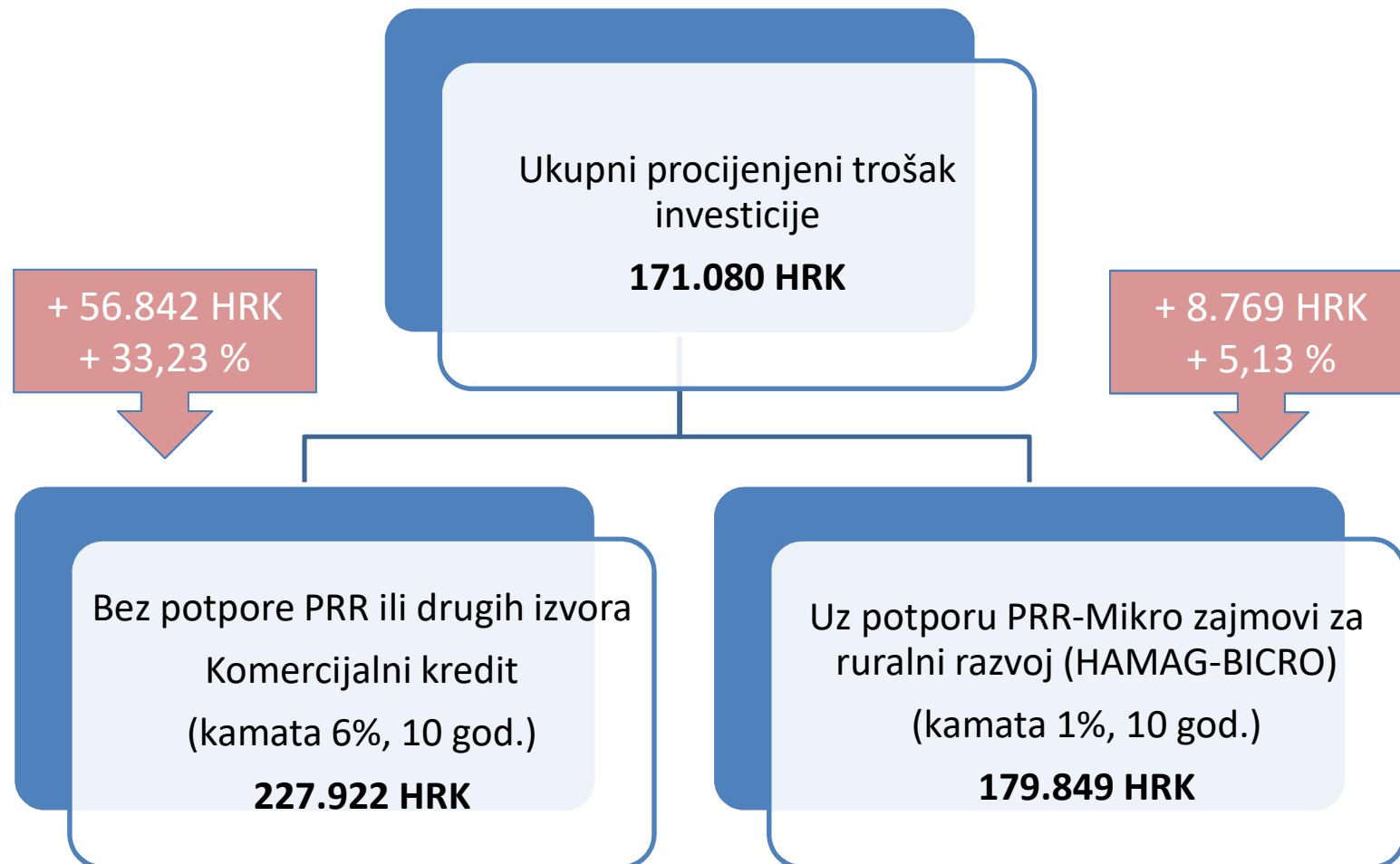
- Grupe troškova: Ecotrack (rabljeni), prikolica s dizalicom (rabljena), vitlo i uže (novo), lanci za gume (novi)
- Ukupni procijenjeni trošak investicije iznosi **171.080 HRK**

Usporedni prikaz 2 različita modela financiranja investicije od 171.080,00 HRK :

- Bez potpore iz Programa ruralnog razvoja (PRR) ili drugih izvora = **komercijalni kredit** (kamata 6%, 10 godina)
Iznos kredita, kamata i naknada = **227.922 HRK**
- Uz potporu iz PRR kroz finansijski instrument = **Mikro zajmovi za ruralni razvoj (HAMAG - BICRO)** (kamata 1%, 10 godina)
Iznos zajma iz finansijskog instrumenta na cjelokupni iznos investicije: **179.849 HRK**

3. ILUSTRATIVNI PRIMJER – ULAGANJA U ŠUMARSKU MEHANIZACIJU

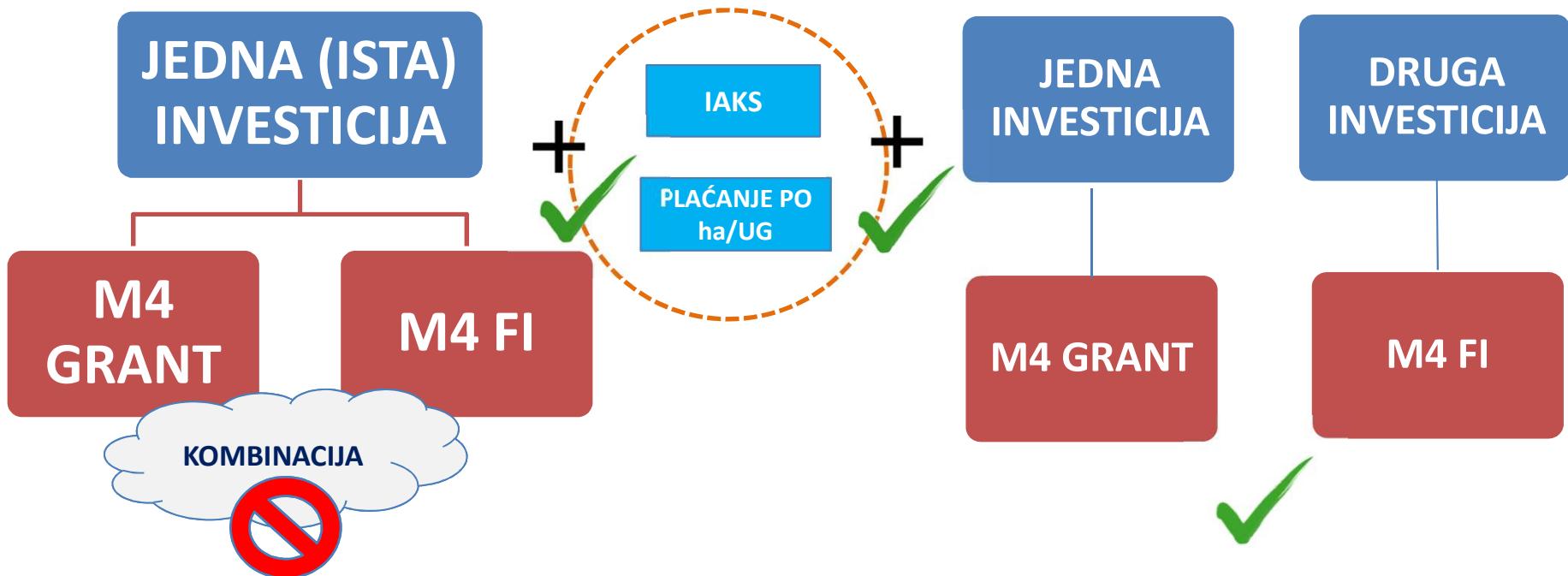
HAMAG BI**C**RO

H**B**OR

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

1 KORISNIK / KRAJNJI PRIMATELJ POTPORE PRR 2014.-2020.

HAMAG

BIOBIO

**1 KORISNIK / KRAJNJI PRIMATELJ
„VINOGRADAR/VINAR”**

PROJEKTNA IDEJA

**PODIZANJE / REKONSTRUKCIJA VINOGRADA
REKONSTRUKCIJA / OPREMANJE PODRUMA
MARKETING VINA
GOSPODARSKO VOZILO**

PROJEKT 1

**PODIZANJE VINOGRADA
GOSPODARSKO VOZILO**

PROJEKT 2

**REKONSTRUKCIJA VINOGRADA
REKONSTRUKCIJA / OPREMANJE
MARKETING VINA**

FI

„VINSKA OMOTNICA”

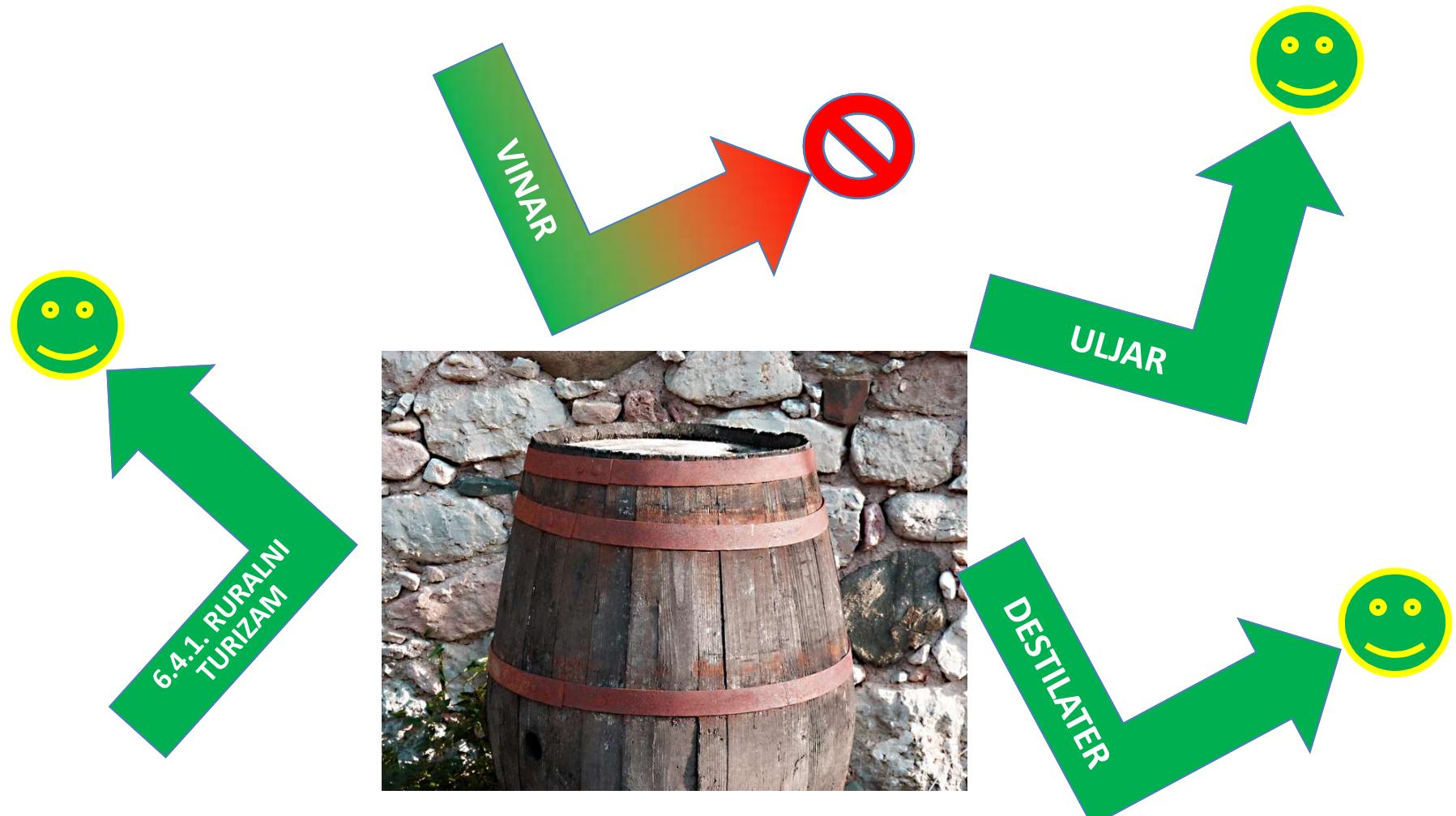
HAMAG

BIOBIO

MOGUĆNOSTI ULAGANJA „U BAČVE“

JAVNE POTPORE DRŽAVNE POTPORE / POTPORE MALE VRIJEDNOSTI

- Javne potpore kroz PRR
  - Uredba (EU) br. 1305/2013 (PRILOG II. = IZNOSI I STOPE POTPORE)
- Režimi državnih potpora/potpore male vrijednosti kroz PRR
  - Uredba (EU) br. 1305/2013 (**IZUZEĆE, članak 81.**)
  - Uredba (EU) br. 702/2014 (**ABER**)
  - Uredba (EU) br. 651/2014 (**GBER**)
  - Uredba (EU) br. 1407/2013 (***de minimis***)
- za ulaganja u primarnu poljoprivrednu proizvodnju (tzv. **Annex I** proizvodi), pravila o državnim potporama/potporma male vrijednosti se ne primjenjuju (Uredba (EU) br. 1305/2013, članak 81.)
- kroz FI moguće financiranje Annex I i Non-Annex I proizvoda
- obveza usklađenja na razini EU – prijava Komisiji (davatelj potpore)

HAMAG

HAMAG BIRO

DRŽAVNE POTPORE (INDIKATIVNI PRIMJERI REŽIMA)

- JOGURT = Annex I ≠ državna potpora
- VOĆNI JOGURT = Non Annex I = državna potpora
- SIR = Annex I ≠ državna potpora
- SIR SA ZAČINIMA = Non Annex I = državna potpora
- RAKIJA VIŠNJEVAČA = Annex I ≠ državna potpora
- LIKER OD VIŠNJE = Non Annex I = državna potpora

HAMAG

HAMAG BOOR

MOGUĆE SHEME POTPORE FI PROJEKTIMA

TOP / VRSTA POTPORE	JAVNA 1305/2013	DRŽAVNA 651/2014	MALE VRIJEDNOSTI 1407/2013	HAMAG	HBOR
4.1.1.	+	-	-	+	+
4.1.2.	+	-	-	+	+
4.1.3.	+	-	-	+	+
4.2.1.	+	+	+	+	+
4.2.2.	+	+	+	+	+
6.4.1.	-	+	+	+	+
8.6.1.	-	+	+	+	+
8.6.2.	-	+	+	+	+
OBS	-	-	+	+	+

OBVEZE VIDLJIVOSTI ZA KRAJNJE PRIMATELJE

- u javnim i medijskim nastupima obznaniti korištenje FI
- na mrežnim stranicama navesti korištenje FI
- odazvati se pozivu na organizirana događanja informiranja i vidljivosti
- označavanje ulaganja logotipom „FINANCIJSKI INSTRUMENTI ZA RURALNI RAZVOJ“
  - ulaganja u infrastrukturu/građevinske radove putem panoa
  - ostale vrste ulaganja, putem plakata ili informativne ploče
- prihvaća javnu objavu svojih podataka u popisu krajnjih primatelja finansijskih instrumenata

HAMAG

BIO

4.1.1. RESTRUKTURIRANJE, MODERNIZACIJA I POVEĆANJE KONKURENTNOSTI POLJOPRIVREDNIH GOSPODARSTAVA

KRAJNJI PRIMATELJI

- MSP, u skladu s Preporukom Europske komisije 2003/361/EZ
- fizičke i pravne osobe upisane u Upisnik poljoprivrednika i /ili fizičke i pravne osobe s upisanim stočnim fondom u Jedinstveni registar životinja (uključujući proizvođačke grupe i organizacije priznate sukladno posebnim propisima kojima se uređuje rad proizvođačkih organizacija, koje su upisane u navedeni Upisnik i/ili Registar)
- ulaganja se odnose na gospodarstva čija je ekonomska veličina (standardni output) veća od 6.000 EUR u sektoru voća i povrća i cvijeća i 8.000 EUR u ostalim sektorima (isključujući taj uvjet za zadruge)

4.1.1. RESTRUKTURIRANJE, MODERNIZACIJA I POVEĆANJE KONKURENTNOSTI POLJOPRIVREDNIH GOSPODARSTAVA

ULAGANJA: u materijalnu i nematerijalnu imovinu koja se odnosi na

- poljoprivrednu proizvodnju
- nove i inovativne tehnologije
- novu opremu i zelene tehnologije (greener technologies)
- restrukturiranje i modernizaciju farmi
- navodnjavanje

4.1.2. ZBRINJAVANJE, RUKOVANJE I KORIŠTENJE STAJSKOG GNOJIVA U CILJU SMANJENJA ŠTETNOG UTJECAJA NA OKOLIŠ

KRAJNJI PRIMATELJI:

- MSP, u skladu s Preporukom Europske komisije 2003/361/EZ (Prilog I)
- fizičke i pravne osobe upisane u Upisnik poljoprivrednika i /ili
- fizičke i pravne osobe s upisanim stočnim fondom u Jedinstveni register životinja (Animal Register)
- proizvođačke grupe i organizacije priznate sukladno posebnim propisima kojima se uređuje rad proizvođačkih organizacija

4.1.2. ZBRINJAVANJE, RUKOVANJE I KORIŠTENJE STAJSKOG GNOJIVA U CILJU SMANJENJA ŠTETNOG UTJECAJA NA OKOLIŠ

ULAGANJA u materijalnu i nematerijalnu imovinu koja se odnosi na:

- skladištenje stajskog gnojiva,
- objekata za skladištenje i čuvanje te
- povezanu opremu

4.1.3 KORIŠTENJE OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE

KRAJNJI PRIMATELJI:

- MSP, u skladu s Preporukom Europske komisije 2003/361/EZ (Prilog I)
- fizičke i pravne osobe upisane u Upisnik poljoprivrednika i /ili
- fizičke i pravne osobe s upisanim stočnim fondom u Jedinstveni register životinja (Animal Register)

4.1.3 KORIŠTENJE OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE

ULAGANJA: u materijalnu i nematerijalnu imovinu koja se odnosi na izgradnju objekata za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (biomasa, sunčeva energija) za korištenje na poljoprivrednim gospodarstvima

- kapacitet postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora ne smije biti veći od potreba gospodarstva
- ulaganja u postrojenja za proizvodnju električne energije za vlastite potrebe iz biomase su isključena iz potpore, ako ne koriste minimalno 50 posto toplinske energije
- za dokazivanje ukupne godišnje energetske učinkovitosti na proizvodnom postrojenju moraju biti osigurana mjerena (ugrađena mjerna oprema (brojilo))
- prihvatljivo je korištenje silažnog kukuruza, žitarica, usjeva bogatih škrobom i šećerom (isključujući otpad, ostatke i nusproizvode) i to maksimalno do 20 posto ukupne biomase

4.2.1 POVEĆANJE DODANE VRIJEDNOSTI POLJOPRIVREDNIM PROIZVODIMA

KRAJNJI PRIMATELJI:

- MSP, u skladu s Preporukom Europske komisije 2003/361/EZ (Prilog I)
- fizičke i pravne osobe registrirane za preradu primarnih poljoprivrednih proizvoda
- fizičke i pravne osobe upisane u Upisnik poljoprivrednika i /ili
- fizičke i pravne osobe s upisanim stočnim fondom u Jedinstveni registar životinja (Animal Register)
- proizvođačke grupe i organizacije priznate sukladno posebnim propisima kojima se uređuje rad proizvođačkih organizacija

4.2.1 POVEĆANJE DODANE VRIJEDNOSTI POLJOPRIVREDNIM PROIZVODIMA

ULAGANJA: u materijalnu i nematerijalnu imovinu koja se odnosi na

- povećanje dodane vrijednosti proizvoda poljoprivredne proizvodnje za primarne poljoprivredne proizvođače, kao i za one koji prerađuju poljoprivredne proizvode kao isključivu aktivnost
- modernizaciju postojećeg proizvodnog kapaciteta, uvođenje inovativnih praksi u proizvodne kapacitete i energetsku učinkovitost i zaštitu okoliša

4.2.2 KORIŠTENJE OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE

KRAJNJI PRIMATELJI:

- MSP, u skladu s Preporukom Europske komisije 2003/361/EZ (Prilog I)
- fizičke i pravne osobe upisane u Upisnik poljoprivrednika i /ili
- fizičke i pravne osobe s upisanim stočnim fondom u Jedinstveni registar životinja (Animal Register)
- proizvođačke grupe i organizacije priznate sukladno posebnim propisima kojima se uređuje rad proizvođačkih organizacija
- fizičke i pravne osobe registrirane za preradu poljoprivrednih proizvoda

HAMAG

BIORO

4.2.2 KORIŠTENJE OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE

ULAGANJA:

- Ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu koja se odnose na izgradnju objekata za proizvodnju energije iz OIE za korištenje u preradi prehrambenih proizvoda

6.4.1 RAZVOJ NEPOLJOPRIVREDNIH DJELATNOSTI U RURALNIM PODRUČJIMA

KRAJNJI PRIMATELJI:

- MSP (u rangu mikro/malih), u skladu s Preporukom Europske komisije 2003/361/EZ (Prilog I)
- poljoprivredna gospodarstva upisana u upisnik poljoprivrednih gospodarstava (Upisnika Poljoprivrednika pri APPRR) najmanje 12 mjeseci te fizičke osobe u svojstvu nositelja ili člana obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva koje razvijaju nepoljoprivrednu djelatnost, upisani u Upisnik poljoprivrednih proizvođača najmanje 12 mjeseci
- poljoprivredno gospodarstvo ekonomске veličine od najmanje 2,000 EUR
- korisnik mora biti registriran za specifičnu djelatnost vezanu uz planirano prihvatljivo ulaganje najkasnije do trenutka podnošenja zahtjeva za financiranje ulaganja
- planirana nepoljoprivredna djelatnost mora se odvijati na području JLS u kojoj je sjedište poljoprivrednog gospodarstva, u naselju s najviše 5,000 stanovnika

HAMAG

BIO

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

6.4.1 RAZVOJ NEPOLJOPRIVREDNIH DJELATNOSTI U RURALNIM PODRUČJIMA

ULAGANJA: u materijalnu i nematerijalnu imovinu koja se odnosi na razvoj nepoljoprivrednih aktivnosti

- aktivnosti u ruralnom turizmu
- prerada, marketing i izravna prodaja lokalnih proizvoda
- tradicionalni obrti i zanati i rukotvorine
- pružanje usluga u ruralnim područjima za poljoprivredni i šumarski sektor
- turizam u ruralnim područjima za sljedeće vrste turističke ponude:
  - ugostiteljsko turističke usluge na poljoprivrednom gospodarstvu ili obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu (vinotočje/kušaonica, izletište, soba, apartman, ruralna kuća za odmor, kamp, te poljoprivredne, šumarske, sportsko-rekreativne, edukativne i slične aktivnosti vezane za poljoprivredno gospodarstvo)
  - ugostiteljsko turističke usluge vezane za sljedeće skupine ugostiteljskih objekata: „hoteli“ (hotel, apartotel, hotel baština, integrirani, difuzni, pansion), „kampovi“ (kamp, kampiralište, kamp odmorište) i ostali ugostiteljski objekti za smještaj (hostel, planinarski dom, lovački dom, robinzonski smještaj i dr.), te njihovi prateći i dodatni sadržaji;
  - ugostiteljsko-turističke usluge u objektima tradicijske (kulturne) baštine,
  - turističke usluge vezane za planinski, pustolovni, sportsko-rekreativni, cikloturizam, zdravstveni, edukativni i druge posebne oblike turizma na ruralnom prostoru.

8.6.1 MODERNIZACIJA TEHNOLOGIJA, STROJEVA, ALATA I OPREME U PRIDOBIVANJU DRVA I ŠUMSKOUZGOJNIM RADOVIMA

KRAJNJI PRIMATELJI:

- MSP, u skladu s Preporukom Europske komisije 2003/361/EZ (Prilog I)
- šumoposjednici upisani u Upisnik šumoposjednika pri Ministarstvu poljoprivrede;
- udruženja šumoposjednika
- obrti / MSP licencirani izvoditelji radova u šumarstvu pri Hrvatskoj komori inženjera šumarstva i drvne tehnologije

8.6.1 MODERNIZACIJA TEHNOLOGIJA, STROJEVA, ALATA I OPREME U PRIDOBIVANJU DRVA I ŠUMSKOUZGOJNIM RADOVIMA

ULAGANJA: u materijalnu i nematerijalnu imovinu povezану с

- povećanjem učinkovitosti, okolišne prihvatljivosti, ergonomije i sigurnosti radnih procesa u pridobivanju drva i šumskouzgojnim radovima kroz modernizaciju postojećih i uvođenje novih i okolišno prihvatljivih tehnologija, strojeva, alata i opreme
- modernizacijom postojećih i uvođenjem učinkovitih i okolišno prihvatljivih tehnologija, strojeva, alata i opreme za pridobivanje drva

ALATA I OPREME U PREDINDUSTRIJSKOJ PRERADI DRVA

KRAJNJI PRIMATELJI:

- MSP, u skladu s Preporukom Europske komisije 2003/361/EZ (Prilog I)
- subjekti registrirani za djelatnosti prerađe drva sukladno nacionalnim propisima

8.6.2 MODERNIZACIJA TEHNOLOGIJA, STROJEVA, ALATA I OPREME U PREDINDUSTRIJSKOJ PRERADI DRVA

ULAGANJA u materijalnu i nematerijalnu imovinu

- koja je usmjerenata ka povećanju učinkovitosti, okolišne prihvatljivosti, ergonomije i radnih procesa u predindustrijskoj preradi drva kroz modernizaciju postojećih i uvođenje učinkovitih i okolišno pogodnih tehnologija, strojeva, alata i opreme
- koja se odnosi na uvođenje informacijsko-komunikacijskih tehnologija u predindustrijsku preradu drva

POKRENUTI FINANCIJSKI INSTRUMENTI PRR-A

FINANCIJSKI INSTRUMENT	POJEDINAČNA JAMSTVA ZA RURALNI RAZVOJ	MIKRO I MALI ZAJMOVI ZA RURALNI RAZVOJ	INVESTICIJSKI KREDITI ZA RURALNI RAZVOJ
TIJELO KOJE PROVODI FI	HAMAG-BICRO u suradnji s finansijskim institucijama	HAMAG-BICRO	HBOR, putem poslovnih banaka koje će odabrati putem javne nabave
DOPRINOS EPFRR	15 MEUR	15 MEUR	30 MEUR
NACIONALNO SUFINANCIRANJE IZ PRR	2,65 MEUR	2,65 MEUR	5,3 MEUR

KORACI DO PRVIH ZAHTJEVA KRAJNJIH PRIMATELJA ZA MIKRO/MALE ZAJMOVE (HAMAG-BICRO)

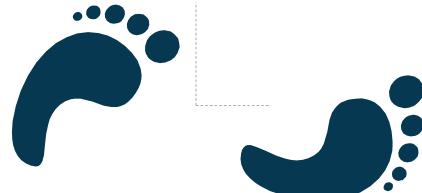
Donošenje Kreditnog programa na VRH

(donesen – lipanj 2018.)

Potpisivanje Sporazuma o finansiranju

(potписан – travanj 2018.)

Zaprimanje zahtjeva za Mikro/Male zajmove (od 01. rujna 2018.)

Preprena i usuglašavanje Kreditnog programa

(pripremljeno: svibanj 2018.)

KORACI DO PRVIH PRIJAVA KRAJNJIH PRIMATELJA ZA JAMSTVA (HAMAG-BICRO)

Poziv na iskaz interesa prema finansijskim institucijama (banke/leasing društva) (lipanj 2018. – siječanj 2019.)

**Zaprimanje zahtjeva za izdavanje jamstava
(od 01. veljače 2019.)**

**Potpisivanje Sporazuma o financiranju
(potpisani – travanj 2018.)**

**Priprema i usvajanje Jamstvenog programa i usuglašavanje s područjem državnih potpora
(svibanj / lipanj 2018.)**

KORACI DO PRVIH PRIJAVA KRAJNJIH PRIMATELJA ZA INVESTICIJSKE KREDITE (HBOR)

Provedba FI putem odabralih banaka

(prva polovica 2019.)

Potpisivanje Sporazuma o financiranju

(potписан – travanj 2018.)

Javna nabava – odabir banaka (financijskih posrednika)

(lipanj 2018. – travanj 2019.)

FI HAMAG-BICRO-A

MIKRO ZAJMOVI ZA RURALNI RAZVOJ

<https://hamagbicro.hr/financijski-instrumenti/kako-do-jamstva/poljoprivreda/pojedinacna-jamstva-za-ruralni-razvoj/>

MALI ZAJMOVI ZA RURALNI RAZVOJ

<https://hamagbicro.hr/financijski-instrumenti/kako-do-zajma/investicije/mikro-zajam-za-ruralni-razvoj/>

POJEDINAČNA JAMSTVA ZA RURALNI RAZVOJ

<https://hamagbicro.hr/financijski-instrumenti/kako-do-zajma/investicije/mali-zajam-za-ruralni-razvoj/>

OSNOVNI UVJETI FI-A KOJE PROVODI HAMAG-BICRO

- ✓ HAMAG-BICRO **zajmove izravno odobrava** krajnjim primateljima u skladu s uvjetima PRR za definirane mjere/podmjere/tipove operacija, a koji pripadaju kategoriji mikro, malih i srednjih poduzeća
- ✓ **Zajmovi** moraju biti novi, isključuje se refinanciranje postojećih zajmova
- ✓ HAMAG-BICRO **jamstva provoditi u suradnji s financijskim institucijama** (bankama i leasing društvima)
- ✓ Kombinacija mikro i malih zajmova te jamstava s bespovratnim sredstvima i/ili drugim financijskim instrumentima sufinanciranim iz bilo kojeg od ESI fondova je zabranjena u sklopu iste investicije
- ✓ Geografski obuhvat u provedbenom smislu je cijeli teritorij Republike Hrvatske osim urbanih središta gradova Zagreb, Osijek, Rijeka i Split

KRAJNJI PRIMATELJI ZA ZAJMOVE I JAMSTVA

a) u okviru Mjere 4 iz PRR

- **u sektoru poljoprivrede** to je fizička ili pravna osoba te skupine fizičkih ili pravnih osoba koje obavljaju poljoprivrednu djelatnost na poljoprivrednom gospodarstvu, uključujući i proizvođačke grupe/organizacije, upisani u Upisnik poljoprivrednika i/ili Registar farmi i/ili registrirani za preradu proizvoda iz Dodatka 1. Ugovora o EU, osim proizvoda ribarstva, a obuhvaća sljedeće organizacijske oblike:
  - obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo (dalje u tekstu: OPG),
  - obrt,
  - trgovačko društvo ili zadruga ili proizvođačka organizacija te
  - druga pravna osoba;
- **u sektoru prerade** to je poslovni subjekt registriran za preradu proizvoda iz Dodatka 1. Ugovora o EU, osim proizvoda ribarstva, koji je fizička ili pravna osoba, a obuhvaća sljedeće organizacijske oblike:
  - OPG,
  - obrt,
  - trgovačko društvo ili zadruga ili proizvođačka organizacija te
  - druga pravna osoba;

b) u okviru Mjere 6 iz PRR

- mikro i mali poduzetnici - poljoprivredna gospodarstva upisana u Upisnik poljoprivrednika i fizičke osobe u svojstvu nositelja OPG-a (član OPG-a može biti nositelj aktivnosti diversifikacije), što obuhvaća sljedeće organizacijske oblike:
  - OPG,
  - obrt,
  - trgovačko društvo;
  - druga pravna osoba;

c) u okviru Mjere 8 iz PRR

- **u sektoru šumarstva** to je šumoposjednik koji je fizička ili pravna osoba privatnog prava – vlasnik i/ili posjednik šume upisan u upisnik šumoposjednika, udruga šumoposjednika i izvoditelj šumarskih radova koji je fizička ili pravna osoba koja je registrirana za izvođenje šumarskih radova te je u postupku licenciranja potvrđena kao kvalificirana i poslovno sposobna za njihovo izvođenje

PRIHVATJIVOST KRAJNJIH PRIMATELJA

- ✓ Krajnji primatelji su registrirani, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, za specifičnu djelatnost koja je vezana uz planirano prihvatljivo ulaganje najkasnije do trenutka podnošenja zahtjeva za zajam/jamstvo
- ✓ Krajni primatelji imaju više od 50% privatnog vlasništva /kapitala /glasackih prava
- ✓ Krajnji primatelji nemaju žiro-račun neprekidno blokiran dulje od 30 dana u posljednjih 6 mjeseci
- ✓ Krajnji primatelji nemaju nepodmirenih obveza prema državi ili su s državom dogovorili reprogramiranje obveza sukladno važećim propisima;

PRIHVATLJIVOST KRAJNJIH PRIMATELJA

- ✓ Pravne osobe moraju imati najmanje jednog zaposlenog ili će zapošljavanje biti realizirano u roku od 6 mjeseci od iskorištenja sredstava zajma. Najmanje jedna zaposlena osoba na godišnjoj razini uvjet je koji korisnik mora ispunjavati za vrijeme trajanja otplate zajma
- ✓ Kod fizičkih osoba (obrt, OPG) nositelj poljoprivrednog gospodarstva/vlasnik obrta mora biti upisan u Registar poreznih obveznika prije odobrenja zahtjeva za zajam te mora plaćati doprinose za zdravstveno i mirovinsko osiguranje (izuzev umirovljenika koji ne moraju plaćati doprinose). Doprinosi za zdravstveno i mirovinsko osiguranje mogu biti plaćeni po bilo kojoj osnovi. Korisnik mora ostati upisan u Registar poreznih obveznika po osnovi poljoprivrede te plaćati doprinose za zdravstveno i mirovinsko osiguranje za vrijeme trajanja otplate zajma

POJEDINAČNA JAMSTVA ZA RURALNI RAZVOJ

HODOGRAM ODOBRENJA JAMSTVA

Podnošenje zahtjeva za kredit: krajnji primatelj poslovnoj banci

Podnošenje zahtjeva za jamstvo:
Poslovna banka krajnjeg primatelja HAMAG-BÍCRO-u

Obrada zahtjeva: HAMAG-BÍCRO

Izdavanje jamstva: HAMAG-BÍCRO banci

Pravdanje troškova: HAMAG-BÍCRO na temelju dokumenata banke

POJEDINAČNO JAMSTVO ZA RURALNI RAZVOJ

Ciljana skupina	Mikro, mali i srednji subjekti gospodarstva
Minimalni iznos jamstva	Nije određeno
Maksimalni iznos jamstva	1.300.000 EUR
Maksimalna stopa jamstva	80%
Minimalno trajanje jamstva	12 mjeseci
Maksimalno trajanje jamstva	15 godina
Namjena kredita za koje se izdaje jamstvo	Osnovna i obrtna sredstva
Udio obrtnih sredstava	Do 200.000 EUR, odnosno do 30% ukupnog iznosa prihvatljivih troškova, ovisno o tome koji je iznos viši.
Premija rizika	Do 0,25% odobrenog iznosa jamstva
Obuhvat jamstva	Glavnica kredita
Potpore	De minimis/ABER/GBER; u skladu s Aneksom II Uredbe (EU) br. 1305/2013
Sredstva osiguranja (kolaterali)	Zadužnice subjekta, vlasnika i ostali instrumenti osiguranja prema procjeni rizika
Minimalni faktor multiplikacije	5

POTREBNA DOKUMENTACIJA ZA JAMSTVO

IZVORNIK:

- ✓ Standardizirani obrazac zahtjeva za jamstvo potpisani i ovjeren od strane banke i poduzetnika
- ✓ Izjava o korištenim potporama male vrijednosti i državnim potporama
- ✓ Izjava radi utvrđivanja statusa subjekta malog gospodarstva (Skupna izjava)
- ✓ Tablica kreditne zaduženosti
- ✓ Izjava krajnjeg primatelja o usklađenosti s Financijskim instrumentom

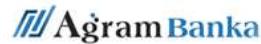
PRESLIKA:

- ✓ Odluka finansijske institucije o odobrenju kredita/leasinga ili cijeloviti izlist održanih koraka iz informacijskog sustava ukoliko se Odluka donosi elektronskim putem uz kreditni referat
- ✓ Investicijska studija;
- ✓ Ponude/predračuni/troškovnici/ugovori o kupoprodaji i sl. sukladno strukturi ulaganja navedenoj u zahtjevu za zajam i poslovnom planu
- ✓ Dokumentacija o drugim izvorima financiranja
- ✓ Dokumentacija o legalitetu građenja
- ✓ Pisma namjere, (pred)ugovore o poslovnoj suradnji, (pred)ugovore o otkupu proizvoda i sl.
- ✓ Životopis osoba u vlasničkoj i upravljačkoj strukturi prijavitelja
- ✓ Preslike osobnih iskaznica osoba u vlasničkoj strukturi prijavitelja
- ✓ Statusna dokumentacija
- ✓ Finansijska dokumentacija (ovisno o pravnom obliku prijavitelja)
- ✓ Dodatna dokumentacija (ovisno o Tipu operacije)

BANKE PARTNERI - POJEDINAČNA JAMSTVA ZA RURALNI RAZVOJ

Partneri pojedinačna jamstva za ruralni razvoj

MIKRO I MALI ZAJMOVI ZA RURALNI RAZVOJ

▪ HODOGRAM ODOBRENJA ZAHTJEVA ZA ZAJAM

Podnošenje zahtjeva:
krajnji primatelj HAMAG-BICRO-u

Obrada zahtjeva: HAMAG-BICRO

Odobravanje, plaćanje: HAMAG-BICRO krajnjem primatelju
Pravdanje troškova: krajnji primatelj HAMAG-BICRO-u

Mogućnosti podnošenja zahtjeva za zajam:

- ✓ poštom na adresu: Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije, Ksaver 208, 10 000 Zagreb
- ✓ osobno: Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije, Ksaver 208, 10 000 Zagreb
- ✓ putem elektroničke pošte: zajmovi.ruralni@hamagbicro.hr
- ✓ putem web prijave: <https://prijave.hamagbicro.hr/w/Home/Login>

MIKRO ZAJMOVI ZA RURALNI RAZVOJ

Ciljana skupina	Mikro, mali subjekti gospodarstva
Namjena zajmova	Investicije u materijalnu i nematerijalnu imovinu, uključujući i obrtna sredstva do najviše 30% ukupnog iznosa zajma
Iznos u EUR	1.000 - 25.000 (isplate krajnjim primateljima vršiti će se u kunama)
Naknada za obradu zahtjeva	Ne naplaćuje se krajnjim primateljima
Druge naknade i uvjeti	Nema naknade za rezervaciju sredstava, interkalarne kamate, naknade za prijevremenu otplatu kredita te nije obvezno vlastito učešće krajnjeg primatelja
Kamatna stopa	0,5% i 1,0% - ovisno o razvijenosti JLS ulaganja 0,1% za mljekarski sektor
Rok korištenja	6 mjeseci
Poček	Do 12 mjeseci, ukoliko je rok otplate dulji od 2 godine
Rok i način otplate	Do 5 godina uz uključeni poček; kvartalna otplata glavnice i kamate
Instrument osiguranja	Zadužnice poslovnog subjekta/vlasnika i ostali instrumenti osiguranja prema procjeni rizika
Državna potpora	De minimis; u skladu s Aneksom II Uredbe (EU) br. 1305/2013

MALI ZAJMOVI ZA RURALNI RAZVOJ

Ciljana skupina	Mikro, mali i srednji subjekti gospodarstva
Namjena zajmova	Investicije u materijalnu i nematerijalnu imovinu, uključujući i obrtna sredstva do najviše 30% ukupnog iznosa zajma
Iznos u EUR*	25.001 – 50.000 (isplate krajnjim primateljima vršiti će se u kunama)
Naknada za obradu zahtjeva	Ne naplaćuje se krajnjim primateljima
Druge naknade i uvjeti	Nema naknade za rezervaciju sredstava, interkalarne kamate, naknade za prijevremenu otplatu kredita te nema vlastitog učešća
Kamatna stopa	0,5% i 1,0% - ovisno o razvijenosti JLS ulaganja 0,1% za mljekarski sektor
Rok korištenja	6 mjeseci
Poček	Do 12 mjeseci, ukoliko je rok otplate dulji od 2 godine
Rok i način otplate	Do 10 godina uz uključeni poček; kvartalna otplata, kvartalna otplata glavnice i kamate
Instrument osiguranja	Zadužnice poslovnog subjekta/vlasnika i ostali instrumenti osiguranja prema procjeni rizika
Državna potpora	De minimis; u skladu s Aneksom II Uredbe (EU) br. 1305/2013

POTREBNA DOKUMENTACIJA ZA ZAJMOVE

IZVORNIK:

- ✓ Standardizirani obrazac zahtjeva za zajam;
- ✓ Izjava o korištenim potporama male vrijednosti i državnim potporama;
- ✓ Izjava radi utvrđivanja statusa subjekta malog gospodarstva (Skupna izjava);
- ✓ Tablica kreditne zaduženosti;
- ✓ Izjava krajnjeg primatelja o usklađenosti s Financijskim instrumentom

!!! Obrasci dostupni na mrežnoj stranici HAMAG- BICRO-a

<https://hamagbicro.hr/financijski-instrumenti/kako-do-zajma/dokumentacija/>

!!! Prilikom predaje zahtjeva dostatno je predati dokumente u preslici,
izvornike nužno dostaviti prije odobrenja zahtjeva

POTREBNA DOKUMENTACIJA ZA ZAJMOVE

PRESLIKA:

- ✓ Poslovni plan
- ✓ Ponude/predračuni/troškovnici/predugovori o kupoprodaji i sl. sukladno strukturi ulaganja navedenoj u zahtjevu za zajam i poslovnom planu
- ✓ Dokumentacija o legalitetu građenja
- ✓ Pisma namjere, (pred)ugovore o poslovnoj suradnji, (pred)ugovore o otkupu proizvoda i sl.
- ✓ Životopis osoba u vlasničkoj i upravljačkoj strukturi prijavitelja
- ✓ Preslike osobnih iskaznica osoba u vlasničkoj strukturi prijavitelja
- ✓ Financijska dokumentacija (ovisno o pravnom obliku prijavitelja)
- ✓ Dodatna dokumentacija (ovisno o Tipu operacije)

HAMAG-BICRO zadržava pravo zatražiti i ostalu dokumentaciju potrebnu za obradu zahtjeva za zajam (*procjena vrijednosti nekretnina/ pokretnina, dodatni dokumenti vezani uz legalnost gradnje, dodatni dokumenti vezani uz poslovanje povezanih subjekata i dr.*)

SAVJETI ZA USPJEŠNU PRIJAVU

- ✓ Prije prijave provjeriti Česta pitanja na mrežnoj stranici <https://hamagbicro.hr/pitanja-i-odgovori/zajmovi-za-ruralni-razvoj/>
- ✓ Uskladiti rok otplate sa **stopom amortizacije** imovine koja je predmet investicije,
- ✓ Dostaviti ponude za sve stavke navedene u strukturi investicije na hrvatskom ili engleskom jeziku,
- ✓ Ako investicija uključuje građevinsku komponentu dostaviti sve stavke potrebne za dokazivanje legalnosti gradišta (građevinska dozvola, glavni projekt, troškovnici, potrebne dozvole i dr.)
- ✓ Ako je predmet investicije kupnja nekretnina/ pokretnina od fizičke osobe dostaviti **predugovor o kupnji nekretnine/ pokretnine**
- ✓ Pravilno strukturirati zahtjev za zajam
  - ✓ 10% iznosa zajma moguće koristiti za **kupnju zemljišta**
  - ✓ 2% iznosa zajama moguće koristiti za **troškove izrade poslovnog plana**
  - ✓ 30% iznosa zajma moguće koristiti za **nabavku obrtnih sredstava**

HAMAG BI^ORO

H^BOR

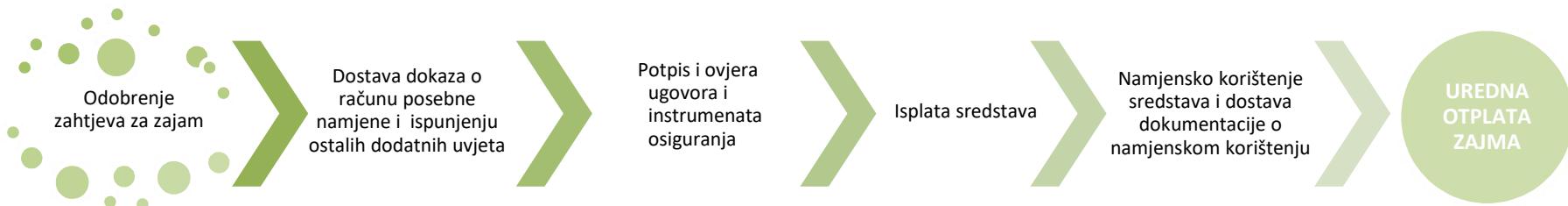

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

ISPLATA I NAMJENSKO KORIŠTENJE SREDSTAVA

UVJETI KORIŠTENJA ZAJMA

- ✓ Isplata zajma se vrši isključivo na račun posebne namjene
- ✓ Sva plaćanja iz sredstava zajma trebaju ići s računa posebne namjene direktno na račune dogovorenih dobavljača
- ✓ Isplaćena sredstva zajma potrebno je iskoristiti u ugovorenom roku korištenja.
- ✓ PDV, ako je povrativ ne može biti plaćan iz sredstava zajma
- ✓ Uplate na račun posebne namjene su dozvoljene ukoliko se radi o vlastitim sredstvima za plaćanje PDV-a u investiciji

ISPLATA I NAMJENSKO KORIŠTENJE SREDSTAVA

- ✓ Korištenje sredstava zajma u pravilu traje do 6 mjeseci od dana potpisivanja Ugovora o zajmu
- ✓ Krajnji primatelji su dužni zajam koristiti namjenski u skladu s odredbama predmetnih Financijskih instrumenata
- ✓ HAMAG-BICRO vrši kontrolu namjenskog korištenja zajma. Krajnji primatelji su po iskorištenju sredstava zajma dužni pribaviti i dostaviti dokumentaciju HAMAG-BICRO-u sukladno Ugovoru o zajmu kako bi se mogla vršiti kontrola namjenskog korištenja zajma.
- ✓ Kada je ugovoren naknadni zalog na predmetu ulaganja, po dostavljanju i kontroli dokumentacije za namjensko korištenje zajma, Pravna služba HAMAG-BICRO-a izrađuje Sporazum o zalogu i Prijedlog za uknjižbu i dalje komunicira poduzetnika vezano za potpis, ovjeru i dostavu dokumentacije tijelu nadležnom za upis. Troškove upisa zaloga snosi poduzetnik.
- ✓ Dokaz poštivanja pravila vidljivosti – fotografije obilježja sukladno Pravilima vidljivosti

HAMAG BIĆRO

HAMAG BICRO

ISPLATA I NAMJENSKO KORIŠTENJE SREDSTAVA

DOKAZIVANJE NAMJENSKOG KORIŠTENJA ZAJMA

- ✓ 15 dana po iskorištenju sredstava zajma poduzetnik je dužan dostaviti:
  - ✓ Izvode s računa posebne namjene od datuma isplate zajma do datuma zadnje transakcije
  - ✓ Predračune/Ugovore/Ponude po kojima je izvršeno plaćanje za svaku transakciju s izvoda
  - ✓ Konačne račune/fakture/platne liste koje potvrđuju kako je predmet finansiranja plaćen u ukupnom iznosu za svaku transakciju
  - ✓ Ukoliko je ulaganje sadržavalo vlastito učešće, dostaviti potvrdu banke o plaćanju iz vlastitih sredstava i pripadajuće račune kako bi ulaganje imalo zaokruženu finansijsku konstrukciju
- ✓ Po izvršenju svih obveza vezanih uz pravdanje namjenskog korištenja zajma, račun posebne namjene se može zatvoriti

NAJČEŠĆI RAZLOZI ODBIJANJA ZAHTJEVA ZA ZAJAM

- ✓ Ekomska neopravdanost investicije
  - ✓ Krajnji primatelj ne ostvaruje razinu dohotka/ dobiti dostatnu za podmirenje kreditnih obveza
- ✓ Neprihvatljiva struktura ulaganja
  - ✓ Iznos obrtnih sredstava veći od 30% zajma – telad za tov, jednogodišnje bilje = obrtna sredstva
- ✓ Kombinacija sa bespovratnim sredstvima
  - ✓ Nije moguće FI koristiti za zatvaranje financijske konstrukcije/ predfinaciranje projekta/finaciranje istih troškova
- ✓ Nepodmirene obveze prema državi
  - ✓ Krajnji primatelj ima dugovanje prema državi s osnove javnih davanja;
  - ✓ Povezane osobe imaju dugovanje prema državi s osnove javnih davanja;

HAMAG

BIO

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

NAJČEŠĆI RAZLOZI ODBIJANJA ZAHTJEVA ZA ZAJAM

- ✓ Poslovanje u prethodnom razdoblju
  - ✓ Preneseni gubici iz prethodnih godina, kontinuirano poslovanje sa gubitkom, blokade poslovnog računa, problemi pravne prirode
- ✓ Loša prethodna kreditna povijest
  - ✓ Nepodmirivanje obveza prema dobavljačima i kreditorima (krajnji primatelj, povezani subjekti)
- ✓ Financiranje aktivnosti koje nisu u skladu za uvjetima programa
  - ✓ Investicije koje se financiraju iz Nacionalnog programa pomoći sektoru vina
  - ✓ Investicije koje se financiraju iz Nacionalnog pčelarskog programa
- ✓ Nemogućnost zatvaranja financijske konstrukcije
  - ✓ Krajnji primatelj mora dostaviti dokaz da posjeduje sredstva potrebna za zatvaranje financijske konstrukcije

HAMAG

BIO
BIO

H
BOR

NAJČEŠĆE POGREŠKE U KORIŠTENJU SREDSTAVA

- ✓ **Promjena stavki investicije bez suglasnosti HAMAG-BICRO-a**
  - ✓ Sredstva zajma je potrebno utrošiti sukladno strukturi koja je odobrena od strane HAMAG- BICRO-a.U slučaju promjene stavke ulaganja potrebno je zatražiti suglasnost HAMAG- BICRO-a o promjeni strukture investicije
- ✓ **Podmirenje računa nastalih nakon nakon isteka roka korištenja zajma**
  - ✓ Svi troškovi navedeni u strukturi ulaganja moraju nastati i biti podmireni u definiranom roku korištenja zajma. U slučaju da navedena ulaganja nije moguće provesti u predviđenom roku, potrebno je zatražiti produljenje roka korištenja zajma
- ✓ **Više od 5% vrijednosti glavnice zajma utrošeno nemamjenski**
  - ✓ Ugovorom o zajmu definirano je da za izmjene do maksimalno 5% unutar vrijednosti odobrene glavnice zajma nije potrebno tražiti suglasnost HAMAG- BICRO-a. Navedeni iznos nije prihvatljivo koristiti za financiranje neprihvatljivih troškova (PDV ako je povrativ, investicije u osobne svrhe)
- ✓ **Plaćanje PDV-a koji nije bio prihvatljiv za financiranje**
  - ✓ PDV, ako je povrativ ne može biti plaćan iz sredstava zajma. PDV je potrebno podmiriti s redovnog računa, odnosno sredstva za PDV moguće je uplatiti na račun posebne namjene i zatim provesti plaćanje

DODATNE NAPOMENE

- U slučaju negativne odluke, krajnji primatelj ima mogućnost podnošenja novog zahtjeva za zajam (nije ograničen broj prijava za jednog krajnjeg primatelja),
- Krajnji primatelj ima pravo korištenja samo jednog Malog zajma za ruralni razvoj u okviru Financijskog instrumenta unutar godine dana računajući od datuma odobrenja zahtjeva,
- Krajnji primatelj u okviru Financijskog instrumenta ima pravo korištenja najviše dva pojedinačna Mikro zajma za ruralni razvoj unutar godine dana, računajući od datuma odobrenja prvog zahtjeva u godini koja se razmatra. Nakon proteka godine dana od odobrenja prvog zahtjeva započinje novi ciklus razmatranja,
- Iznimno, krajnji primatelj zbog opravdano izmijenjenih okolnosti može zatražiti izmjene u korištenju i namjeni odobrenog zajma. U navedenom slučaju, potrebno je zatražiti **prethodnu** suglasnost za promjenu određenih stavki investicije (promjenju predmeta investicije, roka korištenja, počeka i otplate u skladu sa uvjetima FI),
- HAMAG- BICRO u svim fazama odobrenja zahtjeva za zajam ima pravo zatražiti dodatnu dokumentaciju potrebnu za obradu zahtjeva

FI HBOR-A

INVESTICIJSKI KREDITI ZA RURALNI RAZVOJ

HAMAG BI^ORO

H^BOR

„INVESTICIJSKI KREDITI ZA RURALNI RAZVOJ“

ULOGE U PROVEDBI

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

**Upravljačko
tijelo Programa
ruralnog razvoja
RH za razdoblje
2014.-2020.**

*(upravlja i
odgovara za
cjelokupnu
provedbu PRR)*

AGENCIJA ZA PLAĆANJA U POLJOPRIVREDI, RIBARSTVU I RURALNOM RAZVOJU

Akreditirana Agencija za plaćanja

*(kontrolira i verificira
troškove te vrši
plaćanja prema
HBOR-u)*

HBOR

Upravitelj fonda sredstava dodijeljenih za provedbu FI

*(odabire poslovne
banke za suradnju,
provodi kontrolu nad
izvršavanjem
ugovorenih obveza,
izvještava prema
APPRRR i MP)*

POSLOVNE BANKE

Finansijski posrednici

*(administrativni
agenti, platni
agenti i agenti
osiguranja)*

„INVESTICIJSKI KREDITI ZA RURALNI RAZVOJ“ KLJUČNE ZNAČAJKE FINANCIJSKOG INSTRUMENTA

KRAJNJI PRIMATELJI	Poljoprivrednici i prerađivači poljoprivrednih proizvoda te subjekti koji djeluju u sektoru šumarstva.
NAMJENA KREDITA	Ulaganja u dugotrajnu materijalnu i nematerijalnu imovinu, a sve u skladu s prihvatljivim namjenama po pojedinoj podmjeri PRR. Financiranje obrtnih sredstava povezanih s ulaganjem (do 30% iznosa prihvatljivih troškova ulaganja ili 200.000 EUR, ovisno o tome koje je iznos viši).
NAJNIŽI IZNOS KREDITA	50,001 EUR u kunskoj protuvrijednosti.
NAJVİŞI IZNOS KREDITA	1 mil EUR u kunskoj protuvrijednosti.
ROKOVI OTPLATE	Do 15 godina, uključivši do 3 godine počeka, odnosno do 5 godina počeka za trajne nasade. Rok korištenja kredita do 18 mjeseci.
VALUTA KREDITA	U kunama ili u kunama s valutnom klauzulom.
KAMATNA STOPA ZA KRAJNJEG KORISNIKA	Prosjek zbroja kamatne stope na dio Programskog doprinosa (0%) i kamatne stope na dio kredita iz sredstava poslovne banke (prema ponudi u javnoj nabavi).
DODANA VRIJEDNOST	<ul style="list-style-type: none"> • Niža efektivna cijena financiranja, što se ostvaruje kroz nisku kamatnu stopu te oslobođenje od plaćanja naknada koje se uobičajeno naplaćuju prilikom odobrenja i korištenja kredita. • Vlastito učešće korisnika kredita u investiciji iznosi u pravilu 10% ukupne vrijednosti investicije bez PDV-a, a moguće je financirati i do 100% ukupne vrijednosti investicije bez PDV-a, a sve sukladno procjeni poslovne banke.

HAMAG

BIORO

KRAJNJI PRIMATELJI ZA INVESTICIJSKE KREDITE

a) u okviru Mjere 4 iz PRR

- **u sektoru poljoprivrede** to je fizička ili pravna osoba te skupine fizičkih ili pravnih osoba koje obavljaju poljoprivrednu djelatnost na poljoprivrednom gospodarstvu, uključujući i proizvođačke grupe/organizacije, upisani u Upisnik poljoprivrednika i/ili Registar farmi i/ili registrirani za preradu proizvoda iz Dodatka 1. Ugovora o EU, osim proizvoda ribarstva, a obuhvaća sljedeće organizacijske oblike:
  - obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo (dalje u tekstu: OPG),
  - obrt,
  - trgovačko društvo ili zadruga ili proizvođačka organizacija te
  - druga pravna osoba;
- **u sektoru prerade** to je poslovni subjekt registriran za preradu proizvoda iz Dodatka 1. Ugovora o EU, osim proizvoda ribarstva, koji je fizička ili pravna osoba, a obuhvaća sljedeće organizacijske oblike:
  - OPG,
  - obrt,
  - trgovačko društvo ili zadruga ili proizvođačka organizacija te
  - druga pravna osoba;

b) u okviru Mjere 6 iz PRR

- mikro i mali poduzetnici - poljoprivredna gospodarstva upisana u Upisnik poljoprivrednika i fizičke osobe u svojstvu nositelja OPG-a (član OPG-a može biti nositelj aktivnosti diversifikacije), što obuhvaća sljedeće organizacijske oblike:
  - OPG,
  - obrt,
  - trgovačko društvo;
  - druga pravna osoba;

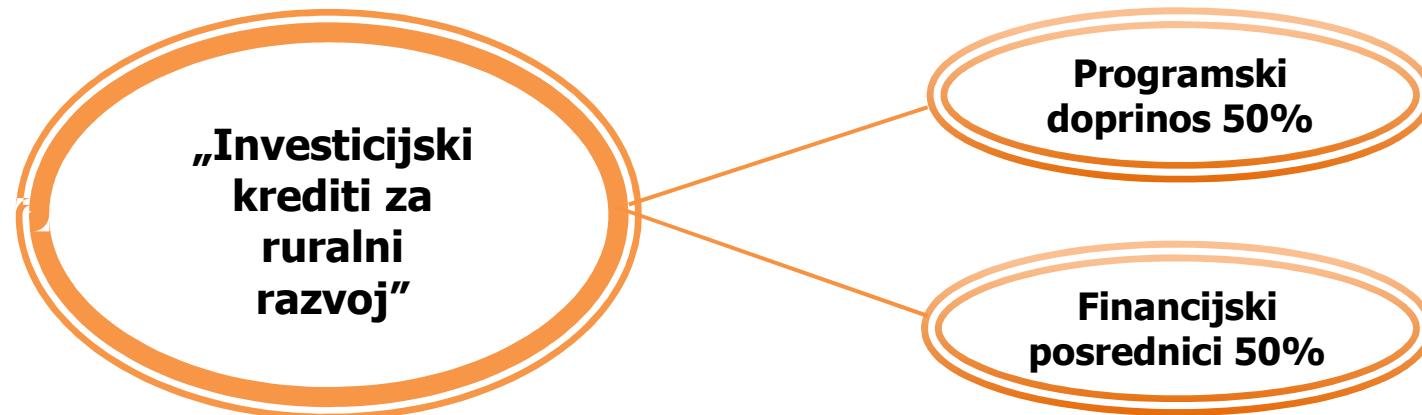
c) u okviru Mjere 8 iz PRR

- **u sektoru šumarstva** to je šumoposjednik koji je fizička ili pravna osoba privatnog prava – vlasnik i/ili posjednik šume upisan u upisnik šumoposjednika, udruga šumoposjednika i izvoditelj šumarskih radova koji je fizička ili pravna osoba koja je registrirana za izvođenje šumarskih radova te je u postupku licenciranja potvrđena kao kvalificirana i poslovno sposobna za njihovo izvođenje

„INVESTICIJSKI KREDITI ZA RURALNI RAZVOJ“

PROVEDBA I IZNOSI SREDSTAVA

Iznos sredstava dostupnih za financijski instrument

- Iznos Programskog doprinosa namijenjen za provedbu FI „Investicijski krediti za ruralni razvoj“ iznosi 35.294.117,64 EUR, što u protuvrijednosti u nacionalnoj valuti iznosi **268.235.294,06 HRK**. Navedeni Programske doprinos sufinanciran je sredstvima EPFRR u iznosu od 228.000.000,00 HRK te nacionalnim doprinosom u iznosu od 40.235.294,06 HRK.
- Financijski posrednici će krajnjim primateljima osigurati iznos koji odgovara Programskom doprinosu, umanjenom za iznos upravljačkih troškova i naknada HBOR-a i financijskih posrednika. **Na ovaj način postiže se efekt poluge od 2x.**

HAMAG

BIO

PREDSTOJEĆE AKTIVNOSTI

**1. Odabir
financijskih
posrednika putem
javne nabave**

**2. Pregovaranje i
potpisivanje
Sporazuma o
finansiranju s
odabranim
financijskim
posrednicima**

**3. Provedba
financijskog
instrumenta
„Investicijski
krediti za ruralni
razvoj“**

HODOGRAM ODOBRENJA KREDITA

1	2	3	4	5
Zahtjev za kredit	Obrada kredita	Odluka o odobrenju kredita	Datum sklapanja ugovora o kreditu	Razdoblje korištenja kredita
<p>Investitor dostavlja zahtjev za kredit poslovnoj banci koja provodi ovaj Program.</p> <p>Uz zahtjev za kredit, potrebno je dostaviti i ostalu relevantnu dokumentaciju o planiranoj investiciji, koju zatraži poslovna banka u cilju provjere prihvatljivosti investicije, projekta i investitora za financiranje.</p>	<p>Temeljem dostavljenih dokumentacija i prikupljenih informacija o investitoru i investiciji, poslovna banka provodi analizu kreditnog zahtjeva te priprema kreditni prijedlog za odobrenje kredita. Odluku o odobrenju donosi isključivo poslovna banka. Zakonsko pravo na kredit ne postoji.</p>	<p>Odobrenje kredita i priprema ugovorne dokumentacije.</p>	<p>Potpis ugovora o kreditu s Investitorom - Krajnjima primateljem i dostava instrumenata osiguranja (kolateral) koje traži</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) Ispostava fakture od strane izvođača/dobavljača za obavljene radove/isporuke 2) Kontrola nastalih troškova ulaganja od strane poslovne banke 3) Puštanje dijela kredita radi plaćanja dobavljača/izvođača radova temeljem dostavljenih faktura/situacija 	<p>do 18 mjeseci od potpisa ugovora o kreditu s Krajnjim primateljem</p> <p>Odnosi se na razdoblje postepene isplate kredita kako investicija napreduje. Investitor određuje duljinu roka korištenja vodeći računa o visini investicije i dinamici kojom se ista provodi, a temeljem dogovora sa dobavljačima opreme/izvođačima radova.</p> <p>Radnje u ovom razdoblju uključuju:</p> <p>Po predmetnim kreditima Krajnji primatelj je oslobođen plaćanja naknade za obradu kredita i naknade za rezervaciju sredstava. Za vrijeme korištenja kredita, Krajnji primatelj plaća samo redovnu kamatu, a koja se obračunava na iznos iskorištenog kredita.</p>

HODOGRAM ODOBRENJA KREDITA

6

Razdoblje otplate kredita

Razdoblje počeka (opcionalno)	Razdoblje otplate glavnice kredita
do 3 godine, odnosno 5 godina kod ulaganja u trajne nasade	određuje se za svaku investiciju individualno, a max do 15 godina uključujući razdoblje počeka
Odnosi se na razdoblje od završetka razdoblja korištenja kredita do početka otplate glavnice kredita, Za to vrijeme Krajnji primatelj plaća samo kamatu na iskorišteni kredit, ali još ne otplaćuje glavnicu kredita. Kamata za vrijeme počeka je u visini redovne kamate, a koja se obračunava na iznos iskorištenog kredita. Uobičajeno je to razdoblje: od završetka investicije (odnosno od završetka korištenja kredita) do trenutka kada investicija počinje davati rezultate na koju se oslanja otplata samog kredita	Otplata kredita u ratama kroz ugovorenouzvratno razdoblje otplate, pri čemu se vodi računa o: *postojećim financijskim kapacitetima Krajnjeg primatelja *projiciranom povratu investicije Dodatno, ukoliko korisnik kredita/Krajnji primatelj ima dostatne postojecu financijske kapacitete za otplatu investicijskog kredita, preporuča se kraće razdoblje otplate kredita iz više razloga, a oni ključni su: 1) manji troškovi financiranja (ukupan iznos plaćene kamate se smanjuje kako je rok otplate manji) 2) bržom otplatom kredita prije se oslobođaju financijski kapaciteti Krajnjeg primatelja za buduća ulaganja radi održavanja postojecih razine proizvodnje/uzgojne eventualnih dodatnih povećanja kapaciteta 3) potencijalno manji zahtjevi za instrumentima osiguranja kredita od strane banke, s obzirom da je procijenjeni rizik pojedinog kredita na duži rok veći u odnosu na kredit kojem je rok povrata kraći

RAZLOZI INVESTIRANJA

- Povećanje postojeće proizvodnje
- Održavanje i adaptacija
- Nova proizvodnja
- Postizanje veće ekonomičnosti, produktivnosti i rentabilnosti poslovanja
- Poboljšanje kvalitete proizvoda
- Poboljšanje uvjeta i rada života na gospodarstvu
- Formiranje novog gospodarstva

Razlog za investiciju ne bi trebalo biti prvenstveno dobivanje potpore, već potpora treba **biti poticaj za razvoj poljoprivrede i dobre poduzetničke prakse.**

PREPORUKE INVESTITORIMA

- Pojava ideje o potrebi investicije - definirati svoje potrebe (što mi treba, cijena, koji su efekti, tko će biti zadužen za provedbu projekta – investor i/ili konzultant)
- Priprema projekta (priključivanje dokumentacije, ponuda, razmatranje mogućnosti financiranja projekta – vlastita sredstva i/ili kredit i/ili grant, cijena novca, vremenski interval, podnošenje zahtjeva za kredit)
- Ocjena projekta (poslovna banka)
- Izvedba projekta (zaključenje ugovora sa PB, realizacija, kupnja, stavljanje u funkciju)

OCJENA PROJEKTA

Prilikom obrade zahtjeva u PB, uobičajeno se sagledava:

- Dosadašnje poslovanje investitora (financijska izvješća), mogućnost zaduživanja, iskustvo, uspješnost, pozicija na tržištu, konkurenca, urednost u podmirivanju obveza
- Poslovni plan/investicijska studija (provjera vjerodostojnosti ulaznih podataka, tržište nabave i prodaje, ugovori sa kupcima)
- Poslovne sposobnosti (znanje, vještine, obrazovanje, rukovođenje)
- Trenutna situacija u djelatnosti kojom se bavi investitor i u koju ulaze
- Vlastito učešće – provjera i dokaz
- Tehnička dokumentacija – realnost i legalitet investicije, procjena vrijednosti nekretnina i pokretnina koje se nude za osiguranje
- Rizike poslovanja

NE POSTOJI PRAVO NA KREDIT NITI OBVEZA KREDITIRANJA

CILJEVI - BUDUĆNOST

- Odvajanje socijalnog i ekonomskog vida poljoprivredne proizvodnje
- Usmjerenost na tržišnu proizvodnju i konkurentnost
- Modernizacija i povećanje kapaciteta
- Cjeloživotno obrazovanje i primjena istraživanja i novih tehnologija
- Poboljšanje kvalitete prehrambenih proizvoda
- Poticanje i razvijanje konkurentnosti proizvodnje i prerade hrane
- Usklađivanje proizvodnih i skladišnih kapaciteta
- Poboljšati suradnju otkupa, prerade i prodaje

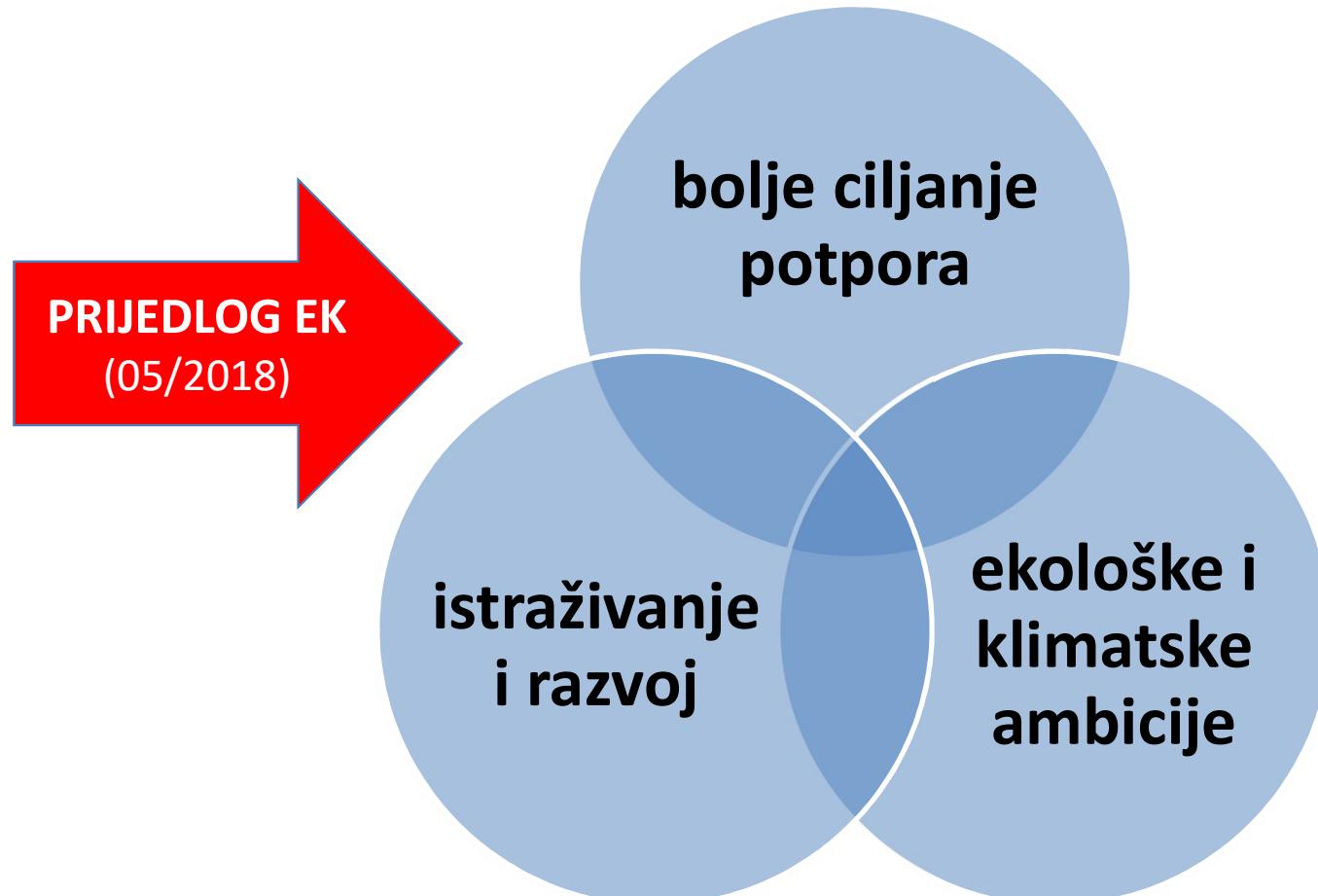

NOVO PROGRAMSKO RAZDOBLJE

2021. – 2027.

BUDUĆNOST RURALNOG RAZVOJA 2021.-2027.

HAMAG

BIO

SPECIFIČNI CILJEVI

Ekonomski

- Potpora održivom dohotku poljoprivrede u cijeloj Uniji kako bi se **povećala sigurnost hrane**
- Unaprijediti tržišnu orientaciju i **povećati konkurentnost**, uključujući veći fokus na istraživanje, tehnologiju i digitalizaciju
- **Poboljšati položaj poljoprivrednika** u lancu vrijednosti

Okolišno-
klimatski

- Pridonijeti ublažavanju i **prilagodbi klimatskim promjenama**, kao i održivoj energiji
- Poticati **održivi razvoj** i učinkovito upravljanje prirodnim resursima, npr. vode, tla, zraka
- Pridonijeti zaštiti biološke raznolikosti, poboljšati usluge ekosustava i **očuvanja staništa i krajolika**

HAMAG

BIO RO

SPECIFIČNI CILJEVI

- Privlačenje **mladih** poljoprivrednika i olakšavanje **razvoja poslovanja** u ruralnim područjima
- Promicati **zapošljavanje**, rast, socijalnu uključenost i lokalni razvoj u ruralnim područjima, uključujući bioraznolikost i održivo šumarstvo
- **Poboljšati odgovor poljoprivrede EU** na društvene zahtjeve za hranom i zdravljem, uključujući sigurnost, hranjivost i održivost hrane, otpad od hrane, kao i dobrobit životinja

Horizontalni ciljevi:

Daljnje poboljšanje održivog razvoja poljoprivrede, hrane i ruralnih područja

Osigurati pojednostavljenje i učinkovitost potpore

Poticati i razmjenjivati znanje, inovativnost, digitalizaciju u poljoprivredi i ruralnim područjima

MJERE

IZRAVNA PLAĆANJA	SEKTORSKI PROGRAMI	RURALNI RAZVOJ
<ul style="list-style-type: none"> ✓ osnovna potpora dohotku ✓ dodatna preraspodijeljena potpora ✓ dodatna potpora za mlade poljoprivrednike ✓ dobrovoljni programi za klimu i okoliš ✓ proizvodno vezana potpora ✓ potpora za pamuk ✓ zaokruženi iznos za male poljoprivrednike 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ voće i povrće (<u>obavezni program</u>) ✓ vino (<u>obavezni program</u>) ✓ pčelarstvo (<u>obavezni program</u>) ✓ hmelj ✓ maslinovo ulje i stolne masline ✓ ostali sektori (do 3% omotnice za IP) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ klima, okoliš i ostale obveze upravljanja (<u>obavezna mjeru</u>) ✓ područja s prirodnim ograničenjima ✓ specifična ograničenja zbog obveznih zahtjeva ✓ ulaganja ✓ uvođenje mladih poljoprivrednika ✓ upravljanje rizicima (<u>obavezna mjeru</u>) ✓ suradnja ✓ razmjena znanja i iskustava

HAMAG

BIO

HAMAG BOOR

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

BUDUĆNOST RURALNIH PODRUČJA

MREŽA PODRŠKE I INFORMIRANJA

www.ruralnirazvoj.hr

(NOVO) zasebna podstranica za informacije o FI & poveznice na HAMAG-BICRO i HBOR

- **Savjetodavna služba: kontakt osobe za FI**
- **Pitanja:**
  - Ministarstvo poljoprivrede: FI.PRR@mps.hr*
  - HAMAG-BICRO: zajmovi.ruralni@hamagbicro.hr; jamstva.ruralni@hamagbicro.hr*
  - HBOR: ruralni.krediti@hbor.hr.*

?!??

!!?!!!!

;;;;?????????????????????

